

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Szkoła Podstawowa nr 1 w Skoczowie
Skoczów

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 16-05-2013 - 29-05-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jacek Szczotka, Anna Olbrycht.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	38
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	1
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	52
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	34
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	1
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	0
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	34
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	1
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	6
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa nr 1 w Skoczowie
Patron	Gustawa Morcinka
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Skoczów
Ulica	Mickiewicza
Numer	11
Kod pocztowy	43-430
Urząd pocztowy	Skoczów
Telefon	0338533712
Fax	
Www	www.zs3.skoczow.pl
Regon	07043459200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	278
Oddziały	14
Nauczyciele pełnozatrudnieni	25
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	2
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	19.86
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.12
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	cieszyński
Gmina	Skoczów
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Raport, do którego lektury Państwa zachęcamy, dotyczy ewaluacji zewnętrznej problemowej, przeprowadzonej w Szkole Podstawowej nr 1 im. Gustawa Morcinka w Skoczowie, która wraz z Gimnazjum nr 4 tworzy Zespół Szkół nr 3 w Skoczowie. Poniżej znajdują Państwo najważniejsze informacje o szkole w dwóch obszarach jej działalności:

- Procesy zachodzące w szkole,
 - Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów.
- Wszystkie zawarte w raporcie tezy i dane, znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych badań.

Placówka jest szkołą publiczną, prowadzoną przez Gminę Skoczów, liczącą czternaście oddziałów, do których uczęszcza 278 uczniów. Funkcjonuje w oparciu o opracowaną koncepcję pracy, w której priorytetem jest m.in.:

- Poprawa efektów kształcenia, osiąganie jak najlepszych wyników na egzaminach zewnętrznych.
- Osiąganie jak najwyższych wyników w konkursach przedmiotowych.
- Propagowanie idei wolontariatu i aktywizacji społecznej uczniów.
- Wychowanie patriotyczne i regionalne ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania poczucia tożsamości regionalnej, narodowej i europejskiej.
- Promocja zdrowego stylu życia, wychowanie przez sport.
- Rozwijanie bazy szkolnej umożliwiającej pełną realizację procesów edukacyjnych.

Oferta edukacyjna szkoły jest zróżnicowana, dostosowana do potrzeb i zainteresowań uczniów, obejmuje zajęcia dydaktyczne prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę oraz szeroką gamę zajęć pozalekcyjnych, na którą składają się zajęcia wyrównawcze, koła przedmiotowe oraz koła zainteresowań (szachowe, modelarskie, teatralne, muzyczne, introligatorskie, kulinarne, turystyczno-rowerowe, przyrodniczo-turystyczne, plastyczne), zajęcia sportowe (siatkówka, gry zespołowe) oraz zajęcia realizowane w ramach szkolnego wolontariatu i drużyny harcerskiej. Oprócz prowadzonych zajęć obowiązkowych i dodatkowych, szkoła realizuje programy edukacyjne, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Raz, dwa, trzy, umiem ja, umiesz ty,
- Nauka kluczem do przyszłości,
- Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy,
- Skoczki chcą się uczyć.

W szkole prowadzi się działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów, m.in. poprzez diagnozowanie ich możliwości, organizowanie zajęć dodatkowych, zajęć rozwijających zainteresowania, zachęcanie i przygotowywanie do udziału w konkursach i zawodach sportowych, nagradzanie i umożliwianie podejmowania udziału w licznych akcjach charytatywnych. Szkoła dba o jakość uczenia się, o czym świadczą m.in. dobre wyniki Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów, wyniki sprawdzianu po klasie szóstej, sukcesy uczniów w różnorodnych konkursach artystycznych i zawodach sportowych oraz aktywność uczniów w środowisku lokalnym.

Duże znaczenie w pracy szkoły ma ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym, w ramach której wykorzystywane są jego zasoby. Sprzymierzeńcami szkoły w realizacji jej zadań są m.in.: Rada Rodziców, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zespół Szkół Specjalnych, Salwatoriańskie Stowarzyszenie Hospicyjne w Bielsku-Białej, Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Dom Dziecka w Międzyzwiązcu, Radio „Anioł Beskidów”, Miejskie Centrum Kultury „Integrator”, Biblioteka Miejska, Muzeum Gustawa Morcinka w Skoczowie, Muzeum św. Jana Sarkandra w Skoczowie, Nadleśnictwo „Dolny Bór” w Skoczowie, skoczowskie szkoły i przedszkola, Stowarzyszenie „Jedynka – pewnie patrzemy w przyszłość”. Efektem tej współpracy jest m.in. realizowanie wspólnych działań edukacyjnych na rzecz środowiska, takich jak:

- akcje charytatywne w ramach szkolnego wolontariatu (plener artystyczny dla niepełnosprawnych uczniów, koncert charytatywny, Pola Nadziei, Szlachetna paczka),
- akcja „Cała Polska czyta dzieciom” we współpracy z przedszkolami,
- nagrywanie audycji dla radia „Anioł Beskidów”,
- organizowanie letniego wypoczynku dzieci (Lato w mieście, Zima w mieście),
- organizowanie festynu rodzinnego.

W funkcjonowaniu szkoły dużą rolę odgrywają rodzice, którzy uczestniczą w wielu działaniach, w tym także w podejmowaniu decyzji dotyczących pracy szkoły. Mogą także liczyć na różne formy wsparcia wychowawczego, jakie szkoła oferuje.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Szkoła funkcjonuje w oparciu o opracowaną i przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcję pracy, która jest znana uczniom, rodzicom oraz pracownikom szkoły. Przyjęte w koncepcji cele i założenia są akceptowane zarówno przez rodziców, jak i przez uczniów. Koncepcja pracy szkoły realizowana jest za pomocą różnych działań edukacyjnych, jej modyfikacje są wynikiem przeprowadzanych analiz.

Założenia koncepcji pracy szkoły i akceptowanie jej przez uczniów i ich rodziców.

Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, iż posiada ona opracowaną przez radę pedagogiczną koncepcję pracy, która obejmuje: cele szkoły, priorytety jej działalności, model absolwenta, kierunki rozwoju w trzech wymiarach (kształcenie, wychowanie i opieka, zarządzanie) oraz sprzymierzeńców szkoły. Z koncepcji tej wynika, że głównym celem szkoły jest: kształtowanie wszechstronnie rozwiniętej osobowości dziecka, przygotowanie do samokształcenia i uczenia się przez całe życie oraz umiejętnego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, kształtowanie ucznia otwartego na świat nauki, kultury i sztuki, pogłębianie w uczniach własnej wartości i pobudzanie ich do działania na rzecz innych, wychowanie w duchu tolerancji, poszanowania tradycji oraz wrażliwości na piękno otaczającego świata, podtrzymywanie pamięci o życiu i twórczości patrona szkoły Gustawa Morcinka, upowszechnianie uniwersalnych wartości (prawdy, dobra i piękna), tworzenie warunków sprzyjających dobremu samopoczuciu psychicznemu, fizycznemu i społecznemu, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, aktywności zawodowej oraz czynnego udziału w życiu społeczno-kulturalnym kraju i regionu. Priorytetem w działalności szkoły jest: poprawa efektów kształcenia i osiąganie jak najlepszych wyników na egzaminach zewnętrznych, osiąganie sukcesów w konkursach przedmiotowych, propagowanie idei wolontariatu i aktywizacji społecznej wśród uczniów, wychowanie patriotyczne i regionalne ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania poczucia tożsamości regionalnej, narodowej i europejskiej, promowanie zdrowego stylu życia i wychowanie przez sport, rozwijanie szkolnej bazy umożliwiającej pełną realizację reformy programowej. Dyrektor w wywiadzie oprócz celów szkoły wskazał również na przygotowanie absolwenta, który jest otwarty na świat wartości, rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej, dostrzega potrzeby własne i innych, odznacza się kulturą osobistą, jest świadomy swojego miejsca w świecie, ojczyźnie i rodzinie oraz jest przygotowany do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie. Nauczyciele podczas wywiadu wymienili założenia koncepcji, według której szkoła funkcjonuje. W opinii pracowników niepedagogicznych, jaką wyrazili w wywiadzie, w szkole za ważne uznaje się m.in.: wyniki i osiągnięcia uczniów w nauce, udział w konkursach, turniejach i zawodach sportowych, wykazywanie szacunku do siebie, pokazywanie się na zewnątrz i prezentowanie swoich umiejętności (przedstawienia), udział w akcjach społecznych i ekologicznych, kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i proekologicznych, a także kreatywności i przedsiębiorczości. Nauczyciele (36 na 38) wskazali w ankiecie, że rada pedagogiczna przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy szkoły. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38) czują się współautorami tej koncepcji pracy. Według dyrektora (wywiad), koncepcja pracy przyjmowana jest uchwałą rady pedagogicznej, na bieżący rok szkolny przyjęta została 14 września 2012 roku. Z przeprowadzonego z uczniami wywiadu wynika, iż wiedzą oni na co w szkole kładzie się szczególny nacisk, co jest w niej najważniejsze: wysoki poziom nauczania, osiąganie dobrych wyników na sprawdzianie w klasie szóstej, rozwijanie zainteresowań, uczestniczenie w konkursach i zawodach sportowych, udział w zajęciach dodatkowych, współpraca uczniów z nauczycielami, proekologiczne postawy, zdrowy styl życia, koleżeństwo, tolerancja, akceptacja innych, niesienie pomocy potrzebującym, właściwe zachowanie, umiejętne spędzanie wolnego czasu. Według uczniów, w szkole podoba im się możliwość rozwijania swoich zainteresowań, udział w życiu szkoły (organizowanie dyskotek, wycieczek), funkcjonowanie klas sportowych, a także wydłużone przerwy obiadowe, odnowione klasy, fajni nauczyciele i to, że każdy może wykazać się swoją aktywnością, znaleźć coś dla siebie. Według dyrektora (wywiad), uczniowie zapoznawani są z koncepcją pracy szkoły przez swoich wychowawców na lekcjach wychowawczych, poprzez przygotowaną jej wizualizację (plakat) zamieszczoną na szkolnym korytarzu, a także poprzez stronę internetową szkoły, na której koncepcja została zamieszczona. Rodzice w wywiadzie wymienili wartości, które uznawane są w szkole za ważne, m.in.: niestosowanie agresji,

poczucie bezpieczeństwa, systematyczne informowanie ich o sytuacji uczniów, poszanowanie tradycji, pogłębianie poczucia własnej wartości, szacunek wobec siebie i wobec starszych, zachowania prozdrowotne, dbałość o przyrodę, udział w akcjach ekologicznych i charytatywnych (wolontariat), poszanowanie cudzej pracy. W ocenie rodziców, przyjęte przez szkołę kierunki pracy są odpowiednie i akceptowane przez nich. Według dyrektora (wywiad), rodzice zapoznawani są z koncepcją pracy szkoły na pierwszych zebraniach z wychowawcami klas, na zebraniach rady rodziców, poprzez przygotowaną wizualizację (plakat) zamieszczoną na korytarzu szkolnym, a także poprzez stronę internetową szkoły, na której koncepcja pracy została zamieszczona.

Działania realizujące koncepcje pracy szkoły.

W ocenie nauczycieli, jaką wyrazili w wywiadzie, a także dyrektora (ankieta), najważniejszymi działaniami szkoły, które realizują założenia koncepcji pracy są:

- organizowanie zajęć pozalekcyjnych przedmiotowych i rozwijających zainteresowania uczniów (kółko turystyczno-rowerowe, modelarskie, szachowe, teatralne, kulinarne),
- podejmowanie udziału w konkursach, turniejach i zawodach sportowych,
- przeprowadzanie diagnoz wyników nauczania, Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasisty, próbnych sprawdzianów w klasach szóstych,
- analizowanie wyników sprawdzianu zewnętrznego,
- realizowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego ("Nauka kluczem do przyszłości", "Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty", "Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy", "Skoczki chcą się uczyć"),
- organizowanie żywych lekcji przyrody oraz zajęć poza szkołą,
- coroczny udział w Marszu Żywych w Oświęcimiu,
- organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi (z paraolimpijczykiem, chorym na stwardnienie rozsiane, Marcelem Goldmanem z Izraela),
- podejmowanie na lekcjach wychowawczych tematyki dotyczącej dobra, piękna i prawdy,
- kultywowanie ceremoniału szkoły (przygotowywanie konkursów i inscenizacji o życiu patrona),
- podejmowanie udziału w akcji "Cała Polska czyta dzieciom", a także w akcjach ekologicznych (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, zbiórka makulatury, kasztanów i żołądzi),
- rozwijanie wśród uczniów idei wolontariatu m.in. poprzez współpracę z Salwatoriańskim Stowarzyszeniem Hospicyjnym (udział w akcji "Pola nadziei", organizowanie koncertów charytatywnych, plenerów malarskich dla niepełnosprawnych uczniów),
- udział w programie "Bezpieczne kibicowanie",
- promowanie zdrowego stylu życia (organizowanie Dnia zdrowego odżywiania, udział w akcji "Trzymaj formę" oraz programach "Warzywa i owoce w szkole", "Szlanką mleka", dbanie o zapewnienie zdrowych artykułów spożywczych w szkolnym sklepiku) i realizowanie projektów i programów profilaktycznych,
- podejmowanie udziału w akcjach charytatywnych (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Polski Komitet Pomocy Społecznej, „nakrętkomania”, Prezent pod choinkę, Szlachetna paczka, Jałmużna Wielkopostna),
- podejmowanie udziału w gminnym konkursie "Czy znasz swoje miasto - gminę?",
- funkcjonowanie oddziału Towarzystwa Przyjaciół Dzieci,
- podejmowanie współpracy z innymi placówkami edukacyjnymi (szkoły i przedszkola) oraz instytucjami (np. Dom Kultury Integrator, Klub Sportowy Beskid),
- nagrywanie audycji dla radia "Anioł Beskidów" oraz organizowanie rajdów rowerowych,
- udział w akcji "Warto być dobrym" organizowanej przez stowarzyszenie "Przyjazna Szkoła",
- zbiórki artykułów dla schronisk dla zwierząt.

Zdaniem rodziców, jakie wyrazili w wywiadzie, szkoła prowadzi szereg działań wzmacniających wartości uważane za ważne, które dotyczą m.in. kształtowania u uczniów postawy tolerancyjności, wrażliwości i koleżeńskości. Są to na przykład zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, przygotowywanie do udziału w pozaszkolnych konkursach i zawodach sportowych, szkolne konkursy, spotkania z policjantem, wycieczki i wyjścia w teren, udział w akcjach charytatywnych i ekologicznych.

Modyfikowanie koncepcji pracy szkoły.

Wszyscy nauczyciele biorący udział w ankiecie (38) wskazali, że uczestniczyli w pracach nad analizą i modyfikacją koncepcji pracy szkoły. W wywiadzie grupowym stwierdzili oni, że koncepcja pracy szkoły jest analizowana. Najważniejsze wnioski z analizy koncepcji pracy szkoły w ocenie nauczycieli są następujące: spójność założeń koncepcji z realizowanymi programami nauczania, różnorodność i skuteczność podejmowanych działań realizujących koncepcję, odpowiadanie na potrzeby uczniów i rodziców, objęcie wszystkich wymiarów wychowania, konieczność kontynuowania realizacji przyjętych założeń. Według nauczycieli, przyjęte w koncepcji pracy szkoły

założenia są stałe, natomiast modyfikacji ulegają formy jej realizacji, które planowane są na każdy rok szkolny. Zdaniem dyrektora (ankieta), w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły, oprócz niego uczestniczy cała rada pedagogiczna. W jego ocenie, wnioski z analizy koncepcji pracy wynikają z bieżących potrzeb szkoły i dotyczą zmian tylko w formach jej realizacji. Zdaniem dyrektora, jakie wyraził w wywiadzie, w koncepcji pracy szkoły wprowadzono następujące modyfikacje: dokonano zmiany w kolejności priorytetów (poprawa efektów kształcenia, osiąganie jak najlepszych wyników na sprawdzianach, propagowanie idei wolontariatu i aktywności społecznej uczniów, wychowanie patriotyczne i regionalne, promocja zdrowego stylu życia, wychowanie przez sport, rozwijanie bazy szkolnej), dokonano korekty sylwetki absolwenta, wykreślono działania, które zostały w pełni zrealizowane (utworzenie placu zabaw dla dzieci w ramach projektu Radosna Szkoła, wprowadzenie do edukacji wczesnoszkolnej nauczycieli informatyki i języka angielskiego), uaktualniono sprzymierzeńców szkoły. Nauczyciele oprócz zmian wymienionych w wywiadzie przez dyrektora wskazali jeszcze opracowanie procedury postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia i samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że oferta edukacyjna szkoły jest spójna z podstawą programową, wypływa z potrzeb uczniów i zakłada kształtowanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Opracowana przez szkołę oferta edukacyjna jest monitorowana oraz modyfikowana w celu umożliwienia uczniom pełniejszego rozwoju, czemu służy m.in. realizacja nowatorskich rozwiązań edukacyjnych.

Realizacja i monitorowanie podstawy programowej.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Zdaniem dyrektora wyrażonym w ankiecie, układając programy nauczania, zwraca się uwagę na wszystkie elementy podstawy programowej, tzn. na cele kształcenia i wychowania, wymagania edukacyjne, kształcenie umiejętności, osiągnięcia ucznia, treści nauczania. Obserwowane zajęcia (6) wykazały, że nauczyciele realizują elementy podstawy programowej.

Realizacja podstawy programowej jest w szkole monitorowana, co stwierdzili w wywiadach nauczyciele i dyrektor. Odbyna się to w ten sposób, że wprowadzone zostały arkusze monitoringu ilości zrealizowanych godzin w poszczególnych klasach, dwa razy w roku dokonywana jest analiza, opracowuje się arkusze zbiorowe dla poszczególnych klas oraz arkusze dla poszczególnych nauczycieli. Wprowadzono także arkusze monitoringu realizacji treści wynikających z podstawy programowej na koniec etapu edukacyjnego, które opracowują nauczyciele każdego przedmiotu oraz obowiązkową numerację tematów lekcyjnych w dziennikach lekcyjnych. Dyrektor w ramach nadzoru dokonuje obserwacji lekcji pod kątem realizowania podstawy programowej, analizuje opracowane przez nauczycieli rozkłady materiału i przeprowadza kontrolę dzienników lekcyjnych. Zdaniem dyrektora i nauczycieli (wywiad), wyniki prowadzonego monitoringu pozwalają sformułować następujące wnioski: podstawa programowa realizowana jest na bieżąco, zastępstwa za nieobecnych nauczycieli są przydzielane w miarę możliwości nauczycielom tej samej specjalności, warunki i sposób realizacji podstawy jest spełniany w ramach każdego przedmiotu, uczniowie osiągają założone cele, czyli opanowują podstawowe umiejętności.

Założenia oferty edukacyjnej szkoły.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. W opinii nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, do najważniejszych działań szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów należy m.in.: realizowanie podstawy programowej, prowadzenie dodatkowych zajęć w ramach realizowanych projektów (np. "Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty"), organizowanie zajęć pozalekcyjnych (kół przedmiotowych i zainteresowań: informatycznego, teatralnego, muzycznego, inroligatorskiego, kulinarnego, turystyczno - rowerowego, przyrodniczo - turystycznego, plastycznego), zajęć sportowych w ramach godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela (siatkówka, gry zespołowe), przeprowadzanie testów diagnostycznych, sprawdzianów próbnych i przygotowywanie do sprawdzianu zewnętrznego, organizowanie konsultacji, wewnętrznych konkursów i turniejów oraz przygotowywanie do nich, podejmowanie udziału w różnych akcjach społecznych (charytatywnych i ekologicznych), obchodzenie świąt, uroczystości szkolnych i państwowych. Wypowiadając się w ankiecie na temat tego, czego

najbardziej chcą się nauczyć w szkole, uczniowie (52) klas V wskazali: określone umiejętności (sport i dyscypliny sportowe, śpiew, gra na instrumencie, ortografia, "szybkie obliczanie w głowie", modelarstwo) oraz zdobycie wiedzy w ramach przedmiotów (język angielski, informatyka, przyroda, matematyka, język polski, historia, plastyka). Uczniowie chcą także nauczyć się odpowiedzialności, szacunku, "rozsądku", "trochę o historii ojczyzny", "ciekawych rzeczy" i tego, co będzie przydatne w dorosłym życiu. 44 spośród 52 ankietowanych uczniów uważa, że szkoła umożliwi im naukę się tych najważniejszych dla nich rzeczy.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy, co wynika z wypowiedzi nauczycieli, dyrektora oraz partnerów społecznych i przedstawiciela samorządu. Zdaniem dyrektora (ankieta) i nauczycieli (wywiad), oferta edukacyjna szkoły uwzględnia kompetencje potrzebne na rynku pracy, które są kształtowane u uczniów dzięki realizowanym działaniom, np.: umiejętne posługiwanie się technologiami informatycznymi (prezentacje multimedialne przygotowywane przez uczniów na lekcje), prawidłowe posługiwanie się językiem ojczystym, komunikowanie się w języku obcym, przedsiębiorczość (zajęcia z w ramach projektu „Nauka kluczem do przyszłości”), umiejętność autoprezentacji (realizacja projektów, występy artystyczne z różnych okazji), punktualność (punkty dodatnie w wewnątrzszkolnym systemie oceniania), praca zespołowa (metody aktywne na lekcjach), kreatywność i samorządność (praca w samorządzie), wrażliwość (wolontariat). Partnerzy i przedstawiciel samorządu uczestniczący w wywiadzie, także wskazali podobne umiejętności przydatne w przyszłości uczniom na rynku pracy, które rozwija szkoła. Uważają, że szkoła wyposaża uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności (komunikowanie się w języku obcym, korzystanie z nowoczesnych technologii informatycznych), rozwija umiejętności organizacyjne i samodzielność (działalność samorządu uczniowskiego, udział w projektach, akcje zarobkowe), uczy otwartości, systematyczności, planowania pracy, wywiązywania się z obowiązków, kształci świadomość uczenia się, umiejętność współpracy w grupie, rozwija kreatywność i twórcze myślenie, uczy tolerancji wobec osób niepełnosprawnych (poprzez działania wolontariatu).

Modyfikacja oferty edukacyjnej szkoły.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Zdaniem dyrektora (wywiad) i nauczycieli (ankieta) w ofercie szkoły zostały wprowadzone w tym celu następujące zmiany, do których można zaliczyć: utworzenie Szkolnej Kasy Oszczędnościowej, wprowadzenie dodatkowych kółek zainteresowań (kółko szachowe, turystyczne, modelarskie, historyczne dla klas VI), realizacja projektów unijnych z Europejskiego Funduszu Społecznego („Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty”, „Nauka kluczem do przyszłości”, „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”, „Skoczki chcą się uczyć”), podejmowanie działań promujących zdrowy styl życia i zdrowe żywienie (np. Dzień zdrowej żywności, zdrowa żywność w sklepiku szkolnym, realizacja programu Owoce w szkole, Szklanka mleka) oraz aktywne spędzanie wolnego czasu (organizacja wycieczek rowerowych, rajdów górskich, rozgrywki sportowe). Ponadto, w szkole prowadzone są lekcje z multibookiem, organizowane są plenery malarskie, wycieczki naukowe, lekcje muzealne, warsztaty edukacyjne dla dzieci młodszych, "żywe lekcje" przyrody, spotkania z native speakerami, z ciekawymi ludźmi (np. z paraolimpijczykiem), uczniowie mają możliwość uczestniczenia w wolontariacie. 31 spośród 34 rodziców biorących udział w ankiecie uważa, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dziecka, tego zdania jest też 41 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V. Partnerzy i przedstawiciel samorządu biorący udział w wywiadzie stwierdzili, że oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana, wzbogacana, poszerzana o nowe kółka zainteresowań, ciekawe sposoby realizowania zajęć (nawiązywanie kontaktów dzięki zajęciom prowadzonym przez osoby z zewnątrz). Organizowane są konkursy plastyczne, spektakle teatralne, warsztaty edukacyjne (autoprezentacje uczniów), działa drużyna harcerska „Orlęta”, jest także bardzo mocna reprezentacja drużyn sportowych.

Aby umożliwić uczniom pełniejszy rozwój, szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, do nowatorskich rozwiązań programowych lub działań edukacyjnych wprowadzonych w szkole należą: wdrożenie programów własnych z wychowania fizycznego dla klas I-VI (gry zespołowe) oraz techniki, prowadzenie zajęć z wykorzystaniem multibooków, realizowanie projektu "Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty", przeprowadzanie "żywych lekcji" przyrody i organizowanie lekcji w terenie, organizowanie plenerów malarskich we współpracy ze szkołą specjalną (w ramach obchodów Dnia Pluszowego Misia), wykorzystywanie Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne na zajęciach z dziećmi, organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi (np. paraolimpijczykiem, czy osobą chorą na stwardnienie rozsiane). Dyrektor wymienił ponadto w ankiecie działalność wolontariatu i nagrywanie audycji radiowych dla radia Anioł Beskidów.

Wymaganie jest spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Poziom spełniania wymagania: A

Procesy edukacyjne są planowane i realizowane z wykorzystaniem wniosków wynikających z ich monitorowania. Podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje i opinie uczniów, uwzględniają potrzeby dzieci oraz sprzyjają uczeniu się. Stosowane przez szkołę ocenianie zakłada informowanie uczniów o ich postępach oraz motywowanie do dalszej pracy. Nauczyciele monitorują osiągnięcia uczniów oraz stosują zróżnicowane metody ich wspierania.

Planowanie, organizacja i monitorowanie procesów edukacyjnych.

Dyrektor podczas wywiadu stwierdził, że planowania procesów edukacyjnych dokonują najpierw zespoły nauczycieli, które na początku roku opracowują plan pracy na dany rok szkolny, obejmujący wszystkie przewidywane działania w ramach procesów edukacyjnych realizowanych w szkole. Następnie, na posiedzeniu rady pedagogicznej we wrześniu wspólnie omawia się i zatwierdza program wychowawczy i program profilaktyki, plany pracy zespołów nauczycieli (przedmiotowych i wychowawczego), plan pracy szkoły na dany rok, kalendarz imprez szkolnych, rozkłady materiałów nauczycieli oraz tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. W opinii wszystkich (38) nauczycieli uczestniczących w ankiecie, w planowaniu procesów edukacyjnych w odniesieniu do przedmiotu, którego nauczają, uwzględniają: potrzeby i możliwości uczniów, 37 osób uważa, że organizację roku szkolnego, 36 - czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści, 35-liczebność klas, a 33 osoby wskazały także: opinie i orzeczenia poradni, zainteresowania uczniów, plan działań wspierających (PDW), kartę indywidualnych potrzeb ucznia (KIPU) oraz wiek dzieci.

Przeprowadzone badania wskazują, że organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Na podstawie obserwowanych zajęć (6) można stwierdzić, że lekcje były oparte na modelu uczenia się od siebie, nauczyciele umożliwiali uczniom poprawę popełnianych błędów, reagowali na brak zaangażowania uczniów na zajęciach oraz prowadzili lekcje w taki sposób, aby uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii. Analizowana dokumentacja wskazuje, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas rozłożona jest równomiernie na poszczególne dni tygodnia, zajęcia realizowane są od godziny 7.10 do 16.15 (utrudnieniem jest zbyt mała ilość sal lekcyjnych). Ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy umysłowej. Zajęcia rozpoczynają się w miarę o stałej porze (klasy sportowe rozpoczynają wcześniej, a kilka klas nauczania zintegrowanego rozpoczyna zajęcia o godzinie 11.30), w dniach w których zajęć jest więcej niż 5, co najmniej jedna godzina jest poświęcona na zajęcia z elementami ruchu, zajęcia są zróżnicowane, zachowana została zasada krótszych piątków, nie ma bloków kilkugodzinnych z tego samego przedmiotu, między lekcjami uwzględnione są przerwy 10 minutowe i dwie dłuższe przerwy obiadowe. 44 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V uważa, że są zmęczeni z powodu zajęć w szkole jednego dnia (raz w tygodniu - 22/52, kilka razy w tygodniu - 17/52, codziennie - 5/52). Taką samą opinię wyraziła połowa uczniów klas VI spośród 34 badanych. Z obserwacji placówki i zajęć wynika, że liczebność wszystkich klas pozwala na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się, wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczby dzieci (w każdym oddziale jest około 20 uczniów).

Uczeniu się sprzyjają także stosowane w szkole metody nauczania. Zdaniem nauczycieli uczestniczących w ankiecie (38), w celu zwiększenia aktywności uczniów i ich poczucia odpowiedzialności za proces uczenia się, stosuje się w szkole różne metody: podające (opowiadanie, opis, pogadanka, referat), eksponujące (pokaz, prezentacje, filmy), programowe (praca z podręcznikiem, z tekstem, przy użyciu komputera), praktyczne (metoda projektu, ćwiczenia, obserwacje, doświadczenia) oraz problemowe, w tym metody aktywizujące, np.: integracyjne, definiowania pojęć (burza mózgów, mapa myśli), twórczego rozwiązywania problemów (metoda sześciu kapeluszy), współpracy (układanka), diagnostyczne (metaplan), dyskusyjne, gry dydaktyczne, ewaluacyjne (kosz i walizeczka). W opinii 32 spośród 38 ankietowanych nauczycieli, uczniowie mają szansę na ich zajęciach pracować metodą projektu kilka razy w roku (6 osób uważa, że raz na rok). Wszyscy (38) biorący udział w ankiecie nauczyciele uznali, że na wybór metod pracy z uczniami mają wpływ: możliwości i potrzeby uczniów oraz ich inicjatywy, 37 osób uważa, że cele i treści zajęć oraz liczba uczniów, natomiast 36 nauczycieli wskazało dostęp do pomocy i miejsce realizacji zajęć. Ponadto, ankietowani wymienili także: orzeczenia i opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, wiek, zainteresowania i zdolności uczniów. 27 uczniów klas VI spośród 34 uczestniczących w ankiecie stwierdziło, że w jednym dniu szkolnym pracowali w grupach na niektórych zajęciach (22/17) lub na większości z nich (5/17), 22 z nich czuło się zaciekawionych nauką, 28 aktywnie uczestniczyło w zajęciach, 9 osób uznało, że w tym dniu ktoś pomógł im zastanowić się, czego się nauczyli (25 jest odmiennego

zdania). 43 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V (52) jest zdania, że w grupach pracują na mniej niż połowie lekcji (31/52) lub na około połowie z nich (12/52), natomiast 9 osób uważa, że na większości zajęć lub na wszystkich. W opinii 30 z nich, zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów wykonują na mniej niż połowie lub około połowie lekcji, 10 uznało, że na wszystkich lub większości zajęć, natomiast 12 twierdzi, że na żadnej lekcji. Obserwowane zajęcia (6) pozwoliły stwierdzić, że nauczyciele stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań, stosują formy pracy zespołowej, tworzą sytuacje, w których uczniowie mogą rozwiązywać problemy (sprzyjające uczeniu się), odwołują się do doświadczeń uczniów oraz dobierają zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów. Obserwacja szkoły wskazuje, że placówka umożliwia korzystanie z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli. Szkoła posiada pracownię komputerową (15 stanowisk), 3 zestawy projektora multimedialnego z laptopem (w tym przenośny), Informatyczne Centrum Multimedialne (4 stanowiska komputerowe), dwie przenośne tablice interaktywne. W komputery wyposażony jest także gabinet pedagogów, wychowania fizycznego, nauczania początkowego, dyrekcji i sekretariat. W całej szkole jest dostęp do Internetu. Szkoła nie ma ograniczeń w korzystaniu z technologii informatyczno-komunikacyjnych.

Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej. Z wypowiedzi nauczycieli i dyrektora w ankietach wynika, że w szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględnione wszystkie, a nauczyciele stosują je w ramach prowadzonych zajęć. Ankietowani wskazali między innymi: kształcenie sprawności językowej, umiejętności odbioru dzieł literackich, wprowadzenie w tradycje kultury narodowej i europejskiej, czynny udział w zdobywaniu wiedzy matematycznej, znajomość algorytmów działań pisemnych, umiejętność wykonywania działań pamięciowych, wspomaganie skutecznego porozumiewanie się w języku obcym, zapewnienie uczniowi kontynuacji nauki języka obcego nowożytnego, zachęcanie do inicjowania i współorganizowania aktywności fizycznej, kształtowanie prozdrowotnego stylu życia oraz dbałości o zdrowie, budowanie poczucia bezpieczeństwa dzieci, rozwijanie kreatywności, kształtowanie postawy ciekawości, tolerancji i otwartości wobec innych kultur, uczenie zaangażowania w działania obywatelskie i społeczne, opanowanie przez uczniów praktycznych metod działania technicznego. A także: prowadzenie zajęć w odpowiednio przystosowanych i wyposażonych pracowniach, w grupach dostosowanych do liczebności stanowisk, stwarzanie możliwości obserwacji, odkrywania związków i zależności, prowadzenie doświadczeń ich dokumentowanie i prezentowanie, prowadzenie zajęć badawczych i terenowych, ćwiczenie i doskonalenie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł (encyklopedie, słowniki, książki popularnonaukowe, Centrum Multimedialne), stosowanie urozmaiconych metod pracy (metody aktywizujące, wykorzystanie niezbędnych pomocy, w tym audiowizualnych), zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości, prowadzenie zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów.

Procesy edukacyjne są realizowane we współpracy nauczycieli i uczniów. Uczestniczący w ankiecie nauczyciele (38) uważają, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć, na większości lub wszystkich zajęciach (20/38) oraz na około połowie lub mniej niż połowie zajęć (18/38). Z wypowiedzi nauczycieli w ankiecie wynika, że większość z nich (29/38) daje uczniom wybór dotyczący tematyki lekcji, metod pracy na lekcji i terminów testów, sprawdzianów itp. raz lub kilka razy w półroczu i w roku. Wybór dotyczący zajęć pozalekcyjnych, większość z nich (26/38) daje uczniom raz lub kilka razy w miesiącu i półroczu, natomiast możliwość wyboru sposobu oceniania, daje uczniom 16 nauczycieli raz lub kilka razy w półroczu i roku, a 16 nie daje nigdy wyboru. Zdaniem dyrektora wyrażonym podczas wywiadu, w szkole podejmuje się działania, które uwzględniają propozycje lub opinie uczniów, np.: wprowadzenie zmian w wewnątrzszkolnym systemie oceniania (punktacja), prowadzenie gazetki na korytarzu Nasz Głos, realizacja akcji w ramach szkolnego wolontariatu, organizowanie akcji charytatywnej Prezent pod choinkę, działalność samorządu uczniowskiego (konkurs Miss i Mister szkoły, dyskoteki), proponowanie tematyki lekcji wychowawczych i harmonogramu imprez klasowych. Połowa ankietowanych uczniów klas V (26/52) stwierdziło, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach i ma to miejsce na większości zajęć lub na około połowie z nich (10/52) oraz na mniej niż połowie zajęć (16/52). Natomiast połowa ankietowanych (26/52) uważa, że nie pytają na żadnych zajęciach. Podczas wywiadu podali następujące przykłady zmian w szkole, które zostały przygotowane wspólnie przez nauczycieli i uczniów: wprowadzenie do kalendarza imprez szkolnych konkursu "Pokaż się" (prezentacja talentów uczniów), dyskoteki, wycieczki, organizowanie zawodów sportowych, zorganizowanie kółek zainteresowań (artystyczne, przyrodnicze, gry na flecie), dodatkowe zajęcia z języka angielskiego, opracowywanie okolicznościowych gazetek ściennych.

Przebiegające w szkole procesy są monitorowane. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38) stwierdzili, że monitorują procesy edukacyjne prowadząc ich analizę systematycznie w sposób zorganizowany (32/38), próbując prowadzić systematyczną analizę (5/38) lub prowadząc analizę, gdy pojawia się taka potrzeba (1/38). W opinii dyrektora

wyrażonej w ankiecie, monitoring procesów edukacyjnych prowadzony jest poprzez wprowadzone karty monitoringu realizacji treści podstawy programowej, karty monitoringu ilości zrealizowanych godzin lekcyjnych, prowadzoną analizę wyników nauczania i analizę frekwencji, kontrolę dzienników lekcyjnych, rozkładów nauczania, analizę osiągnięć uczniów i ich zachowań oraz przeprowadzanie ewaluacji wewnętrznej. Zdaniem dyrektora (ankieta), monitorując procesy edukacyjne, poszukuje się odpowiedzi na następujące pytania: jakie są mocne i słabe strony uczniów? Jakie umiejętności uczniowie już zdobyli, a z jakimi mają jeszcze problemy? Jakie pomoce dydaktyczne byłyby przydatne, aby uczniowie mogli osiągać sukcesy? Czy uczniowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości? Czy podstawa programowa jest na bieżąco realizowana? Nauczyciele (ankieta) i dyrektor (wywiad) wskazali najważniejsze, ich zdaniem, wnioski z monitorowania tych procesów:

- organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się,
- podstawa programowa jest realizowana na bieżąco, wszystkie treści są uwzględniane zgodnie z planem, zastępstwa za nieobecnych nauczycieli są organizowane w racjonalny sposób,
- podejmowane działania przynoszą efekty (uczniowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości, widoczne są liczne sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych),
- uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną otrzymują wystarczające wsparcie,
- ocenianie uczniów daje im informację oraz motywację do pracy,
- należy doskonalić czytanie ze zrozumieniem i pismo uczniów klas 1-3

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych, co stwierdzili ankietowani nauczyciele (38). Zdaniem badanych, posłużyły one do:

- prowadzenia dodatkowych zajęć przygotowujących uczniów do egzaminów, konkursów i zawodów sportowych,
- wspierania uczniów w procesie uczenia (np. tworzenie możliwości do poprawy ocen, doskonalenie umiejętności sprawiających trudności, wykonywanie zadań trudnych i nietypowych, ćwiczenie umiejętności wyszukiwania odpowiednich informacji),
- dostosowywania form i metod pracy oraz oddziaływań do potrzeb, możliwości i umiejętności uczniów,
- organizowania pomocy dla uczniów słabych,
- modyfikowania metod pracy,
- organizowania spotkań z rodzicami dziecka mającego problem i zaproponowanie konkretnej formy pomocy (dodatkowe ćwiczenia, dodatkowe zajęcia, skierowanie do specjalisty),
- planowania pracy nauczyciela na następny rok w oparciu o wyniki i obserwacje zachowań uczniów.

Dyrektor dodał w ankiecie, że z monitoringu procesów edukacyjnych wyniknęły m.in. następujące decyzje: wprowadzono obowiązkową numerację tematów lekcyjnych w dziennikach, wprowadzono różne rodzaje kart monitoringu, opracowano racjonalny sposób prowadzenia zastępstw oraz przeprowadzono w tym zakresie ewaluację wewnętrzną.

Ocenianie uczniów i monitorowanie ich osiągnięć.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce. Wszyscy ankietowani uczniowie klas V (52) uznali, że nauczyciele uzasadniają stawiane im stopnie (każdy stopień lub większość z nich - 35/52, około połowy lub mniej - 17/52). Zdaniem 51 badanych, nauczyciele, wystawiając ocenę, odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności (na wszystkich lub większości zajęć - 25/52, na około połowie lub mniej - 26/52). Na podstawie obserwowanych zajęć (6) można stwierdzić, że nauczyciele podawali przyczyny, dla których odpowiedź była prawidłowa lub nieprawidłowa oraz udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów. Wyniki obserwacji placówki wskazują, że w szkole (na korytarzach, w salach, w gabinecie dyrektora) są widoczne informacje o sukcesach uczniów: jest gazetka informacyjna "Nasze najnowsze sukcesy", w gablotach na korytarzach i w gabinecie dyrektora są wystawione puchary za osiągnięcia sportowe, na ścianach wiszą dyplomy i wyróżnienia za udział w konkursach, zawodach, przeglądach, jest także gazetka informacyjna, na której zostały wypisane sukcesy uczniów w konkursach i sportowe. W szkole są widoczne także prace plastyczne uczniów, wywieszane na korytarzach.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy. W opinii 25 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V, nauczyciele rzadko rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich trudności w nauce (często lub bardzo często - 17/52, nigdy - 10/52), 24 z nich jest zdania, że nauczyciele rzadko rozmawiają o tym, co wpłynęło na ich sukcesy w nauce (często lub bardzo często - 17/52, nigdy - 11/52). 32 spośród 52 uczestniczących w ankiecie uczniów uważa, że kiedy są oceniani, mają ochotę się uczyć i postanawiają, że się poprawią, 30 stwierdziło, że są wtedy zadowoleni, 24 wie, co ma poprawić. Natomiast 31 uczniów wskazało odmienne odczucia (jest im to obojętne, czują się zniechęceni, nie wiedzą, co dalej robić, nie chce im się uczyć dalej). Uczniowie biorący udział w wywiadzie wyrazili opinię, że kiedy są oceniani wiedzą czego się uczyć, co mają poprawić i co dalej robić, są zadowoleni i chce im się uczyć. Ich zdaniem, nawet gorsza ocena motywuje ich do nauki. 29 spośród 34 rodziców

biorących udział w ankiecie uważa, że ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. 19 spośród 34 ankietowanych uczniów klas VI uważa, że nie dostali w dniu ankietowania od nauczyciela wskazówki, która pomogła im się uczyć (15 osób otrzymało). 41 spośród 52 uczniów klas V biorących udział w ankiecie wyraziło opinię, że większość lub wszyscy nauczyciele wyjaśniają im, jak się uczyć, natomiast 11 z nich uważa, że robi to około połowy lub mniej nauczycieli. 51 z 52 uczniów uznało, że potrafią się uczyć. Podczas wywiadu uczniowie stwierdzili, że nauczyciele udzielają im wskazówek, jak się uczyć, jak powtarzać, jak przygotowywać się do sprawdzianów, podają pomocne strony internetowe, z których możemy korzystać w celu poznania sposobów uczenia się, a tłumacząc zagadnienie, odwołują się do praktyki i do ich doświadczeń w życiu. Uczniowie mieli też zajęcia dodatkowe na temat technik zapamiętywania i szybkiego czytania. Zdaniem dzieci, te rozmowy pomagają im w nauce, ponieważ dzięki nim wiedzą, jak się uczyć, w jaki sposób szybko zdobyć wiedzę, jak w pełni wykorzystać czas do nauki, jak powtarzać, pozwalają także na lepsze przygotowywanie się do sprawdzianów. W opinii 31 spośród 34 ankietowanych rodziców, nauczyciele wyjaśniają ich dziecku, jak się uczyć. 13 z nich uważa, że robią tak wszyscy nauczyciele, 16 - że większość z nich, 2 wskazało około połowę nauczycieli. Także zdaniem 31 rodziców, ich dziecko umie się uczyć.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. 37 spośród 38 ankietowanych nauczycieli stwierdziło, że monitorują osiągnięcia wszystkich uczniów, 3 osoby uznały, że koncentrują się na uczniach zdolnych, 3 - na uczniach z problemami i 3 - na absolwentach i uczniach biorących udział w konkursach. 34 badanych nauczycieli wskazało w ankiecie, że prowadzą analizę postępów uczniów systematycznie w sposób zorganizowany, 3 z nich próbują prowadzić systematyczną analizę, jedna osoba prowadzi analizę, gdy pojawia się taka potrzeba. Dyrektor podczas wywiadu stwierdził, że monitoring osiągnięć szkolnych uczniów prowadzony jest poprzez:

- podsumowanie klasyfikacji i frekwencji (dwa razy w roku na posiedzeniu rady pedagogicznej),
- przeprowadzanie wewnętrznych konkursów: np. mistrz tabliczki mnożenia, konkurs orograficzny, recytatorski,
- przeprowadzanie co miesiąc w kl. I-III diagnozy umiejętności (edukacja zintegrowana, matematyka), stosując karty badania umiejętności (wg wydawnictwa WSiP),
- przeprowadzanie badania umiejętności w kl. III (Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasistów lub z wydawnictwa Operon),
- przeprowadzanie na bieżąco sprawdzianów, testów kompetencji, próbnych sprawdzianów dla klas VI,
- analizę sukcesów uczniów w konkursach, zawodach sportowych, przeglądach artystycznych (opracowywanie zestawień laureatów i finalistów).

Uczestniczący w wywiadzie dyrektor dodał, że monitorując osiągnięcia uczniów poszukuje się odpowiedzi na pytania: jakie są słabe i mocne strony uczniów? Jakie umiejętności uczniowie już zdobyli, a z jakimi mają jeszcze problemy? Jakie pomoce dydaktyczne byłyby przydatne do szkoły, aby łatwiej było uczniom osiągać sukcesy w nauce? Czy uczeń osiąga sukcesy na miarę swoich możliwości? Czy oferta szkoły umożliwia każdemu uczniowi rozwijanie umiejętności i zdolności? Nauczyciele (ankieta) oraz dyrektor (wywiad) wskazali następujące przykłady najważniejszych wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów:

- zwiększyć ilość zadań sprawiających uczniom największe trudności i najslabiej wypadających na testach i sprawdzianach,
- kontynuować pracę z uczniem zdolnym, a uczniom słabym umożliwić nadrobienie wiadomości i poprawę ich niepowodzeń,
- indywidualizować proces kształcenia poprzez różnicowanie zadań, ich trudności, dostosowanie metod pracy na zajęciach, objąć opieką psychologiczną uczniów o specjalnych potrzebach,
- zwiększyć ilość ćwiczeń umożliwiających naukę słownictwa, gramatyki, pisanie krótkich form, rozwijania umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem (język angielski),
- kształcić umiejętność rozwiązywania zadań rachunkowych, zadań związanych z przeliczaniem jednostek, miar czasu, skali i kalendarzem, zadań wieloetapowych, z zastosowaniem chronologii,
- wprowadzać zadania rozwijające myślenie logiczne i zadania z wykorzystaniem teorii w praktyce,
- kontynuować kształcenie umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- rozwijać zainteresowania uczniów w kierunku ich udziału w konkursach i zawodach,
- kształtować umiejętność korzystania ze słowników (szczególnie ortograficznego), encyklopedii oraz tekstów popularnonaukowych,
- wprowadzić konkurs o życiu i twórczości Morcinka jako działanie cykliczne w szkole.

W szkole wdraża się wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów. Uczestniczący w ankietach nauczyciele (38) i dyrektor wskazali następujące przykłady wdrożonych wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów:

- częste korzystanie z internetowych źródeł informacji, ze słowników i tekstów popularnonaukowych, słowników internetowych, wyszukiwanie informacji źródłowych na zadany temat,

- rozwiązywanie złożonych zadań matematycznych, wieloetapowych, zwiększanie ilości zadań tekstowych, kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań z przeliczeniem jednostek, miary czasu i skali,
- kształcenie umiejętności czytania ze zrozumieniem, zwiększenie liczby lekcji poświęconych na zagadnienia gramatyczne i ćwiczące umiejętność pisania, doskonalenie umiejętności słuchania i czytania w języku angielskim,
- zwiększenie ilości ćwiczeń sprawiających trudności,
- wyłonienie i angażowanie uczniów szczególnie zdolnych,
- systematyczne sprawdzanie przyswojonych wiadomości.

Wspieranie i motywowanie uczniów.

Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. W opinii rodziców biorących udział w wywiadzie, aby dzieci chciały się uczyć, nauczyciele rzetelnie i systematycznie oceniają uczniów, są konsekwentni, udzielają im pomocy w ramach organizowanych zajęć dodatkowych, motywują poprzez stosowanie znaczków, pieczętek i plusów, nagradzają postępy i osiągnięcia, wręczają uczniom listy pochwalne a rodzicom listy gratulacyjne, typują uczniów do stypendiów za wyniki w nauce. Uczniowie podczas wywiadu stwierdzili, że nauczyciele ciekawie prowadzą lekcje (dodatkowe materiały, ciekawe informacje, prezentacje multimedialne, filmy), przyznają plusy za dodatkową pracę, za aktywność, w razie problemów zawsze tłumaczą trudny materiał jeszcze raz, podają łatwiejsze zadania, umożliwiają poprawę ocen, a w ocenianiu uwzględniają zaangażowanie uczniów i doceniają nawet małe postępy. Ankietowani nauczyciele (38) uważają, że motywują swoich uczniów m.in. poprzez: docenianie trudu i wysiłku włożonego w wykonanie pracy, stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesu przez dobór zadania do możliwości ucznia, podkreślanie jego mocnych stron, zachęcanie do dalszych starań, umożliwianie poprawy niepowodzeń, wskazywanie sposobu naprawienia porażki, a także zachęcanie do zajęć i zadań dodatkowych oraz przydzielanie punktów z zachowania, dodatkowych ocen za aktywność, za udział w zawodach i konkursach. Ponadto, stosowanie systemu nagród i zachęt (plusy, naklejki, stempelki), pochwał na forum klasy i przed rodzicami, prezentowanie prac i osiągnięć uczniów oraz wykorzystywanie nowatorskich metod pracy i atrakcyjnych pomocy na lekcji.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Procesy edukacyjne w szkole są planowane, organizowane i analizowane z udziałem wszystkich nauczycieli. Podczas ich realizacji, nauczyciele wspierają się wzajemnie, a wprowadzane zmiany są efektem wspólnych decyzji rady pedagogicznej.

Tworzenie, organizowanie i realizacja procesów edukacyjnych.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych, co wynika z ich wypowiedzi w ankiecie. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38) stwierdzili, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. Na podstawie analizy dokumentacji zespołów nauczycielskich (wychowawczego, edukacji wczesnoszkolnej, humanistycznego, językowego, matematyczno-informatyczno-fizycznego, nauczycieli wychowania fizycznego, religii oraz przedmiotów artystycznych i techniki) można stwierdzić, że nauczyciele wspólnie planują procesy edukacyjne, m.in.: opracowują plany pracy dydaktycznej, dokonują wyboru programu nauczania i podręczników, planują kalendarz imprez szkolnych, organizację konkursów, imprez okolicznościowych, wycieczek, wyjazdów do teatru, zawodów sportowych, realizację projektów, aktualizują przedmiotowe systemy oceniania, przeprowadzają badania kompetencji, próbne sprawdziany, opracowują harmonogram działań profilaktycznych i plany działań wychowawczych.

Zdaniem nauczycieli biorących udział w ankiecie i wywiadzie, współpracują także w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. 37 spośród 38 nauczycieli uczestniczących w ankiecie uznało, że wsparcie, jakie uzyskują od innych nauczycieli jest wystarczające. Stwierdzili, że polega ono na pomocy merytorycznej, metodycznej i psychologicznej, czyli m.in. na wsparciu w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspólnym analizowaniu indywidualnych przypadków, wymianie informacji o sposobach postępowania z trudnymi uczniami, analizie sytuacji

wychowawczej w zespołach klasowych, konsultacjach z pedagogiem szkolnym, wychowawcą i nauczycielem wychowania fizycznego. Podczas wywiadu, nauczyciele dodali, że wspólnie planują pracę zespołów nauczycielskich, opracowują kalendarz imprez szkolnych, plan pracy wychowawczej na dany rok szkolny, koncepcję pracy szkoły, tworzą wewnątrzszkolny system oceniania. Wzajemna pomoc opiera się także na wspólnym realizowaniu działań wynikających z planu pracy szkoły (imprez szkolnych, uroczystości, akcji), organizowaniu konkursów, zawodów i zajęć pozalekcyjnych, lekcji otwartych i koleżeńskich, udostępnianiu sobie materiałów dydaktycznych (pomocy), wymianie informacji ze szkoleń zewnętrznych, korzystaniu z porad i pomocy zespołu przedmiotowego w konkretnych przypadkach. Dyrektor w wywiadzie wskazał takie same sposoby wsparcia, jakie podali nauczyciele, wymieniając również opiekę nad nauczycielami stażystami, wspólne analizowanie wyników sprawdzianów oraz opracowywanie raportów.

Analiza i wprowadzanie zmian w realizacji procesów edukacyjnych.

Przeprowadzane w szkole analizy procesów edukacyjnych są również efektem współpracy nauczycieli. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (38), analizę podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych, 26 uznało, że samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, za które ponoszą odpowiedzialność, a 22 uważa, że analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów. Podczas wywiadu, nauczyciele wskazali następujące przykłady analiz procesów edukacyjnych prowadzonych wspólnie: analizy wyników Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasisty, analizy wyników próbnych i właściwych sprawdzianów zewnętrznych, analizy efektów pracy zespołów przedmiotowych, ewaluacja szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki, analizy wyników przeprowadzanych diagnoz przedmiotowych, analizy wyników pracy zespołu wychowawczego, analizy sprawozdań z realizacji konkretnych działań (np. akcji, uroczystości, konkursów, wycieczek), analizy frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych, analizy bieżących wyników nauczania i zachowania, analizy wyników klasyfikacji półrocznej i rocznej. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że analiza procesów edukacyjnych jest zorganizowana w szkole w ten sposób, iż zespoły nauczycielskie planują pracę w danym roku szkolnym, a następnie analizują czy zaplanowane zadania zostały zrealizowane. Na posiedzeniach rady pedagogicznej dokonuje się analizy frekwencji uczniów, ocen klasyfikacyjnych i osiągnięć w różnych konkursach. Zespół ds. ewaluacji przygotowuje raport z ewaluacji wewnętrznej, a zespół ds. raportów opracowuje raport z próbnego sprawdzianu i sprawdzianu ogólnopolskiego po VI klasie.

Zmiany wprowadzane w szkole w wyniku przeprowadzanych analiz, wynikają ze wspólnie podejmowanych decyzji grona pedagogicznego. 34 spośród 38 ankietowanych nauczycieli uważa, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Uzasadniając swoją opinię, wszyscy ankietowani nauczyciele (38) stwierdzili, że ich głos jest traktowany równorzędnie z innymi, jest brany pod uwagę podczas obrad rady pedagogicznej lub zespołu samokształceniowego, mają możliwość zgłaszania wniosków i inicjatyw, które są dyskutowane przez radę pedagogiczną, głosowane i wdrażane do realizacji. Nauczyciele uznali, że mogą wyrażać swoją opinię dotyczącą wyboru programów, podręczników, zajęć, warsztatów profilaktycznych, zakupu pomocy dydaktycznych, mogą proponować rodzaj szkoleń w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli, mają wpływ na decyzje dotyczące proponowanych zmian. Ich uwagi i spostrzeżenia odnoszące do organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego stanowią punkt wyjścia do analizy i dyskusji na posiedzeniach rady pedagogicznej, często też zwracają się do siebie wzajemnie o radę. Zdaniem dyrektora uczestniczącego w wywiadzie, zmiany wprowadzone w szkole w wyniku wspólnie podjętych decyzji dotyczyły organizacji pracy szkoły: wydłużenie czasu pracy świetlicy, wprowadzenie drugiej długiej przerwy obiadowej, poszerzenie oferty zajęć poprzez wprowadzenie nowych kółek zainteresowań. Efektem tych zmian jest zaspokojenie potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców, zadowolenie zainteresowanych, umożliwienie rozwijania dodatkowych zainteresowań uczniów.

W wyniku przeprowadzonej w szkole ewaluacji wewnętrznej opracowano następujące wnioski:

- nauczyciele pracują zespołowo, rozwiązują problemy edukacyjne, wychowawcze i analizują efekty swojej pracy w celu podniesienia poziomu nauczania,
- należy zwiększyć efektywność pracy zespołów oddziałowych poprzez wspólne planowanie konkretnych działań przez wszystkich uczących w danej klasie, co wesprze działania wychowawcy, zwiększy ich skuteczność i zaspokoi oczekiwania rodziców i uczniów,
- należy zwrócić uwagę na prowadzenie dokumentacji spotkań nauczycieli pracujących w zespołach (protokoły zebrań potwierdzające cykliczność spotkań i podejmowaną tematykę),
- większa aktywność nauczycieli we wspólnym planowaniu i organizowaniu podejmowanych działań w szkole, wpłynie pozytywnie na lepszą jakość pracy szkoły i wzmocni wizerunek szkoły w środowisku.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów***Komentarz:**

Podjęmowane w szkole działania wychowawcze są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów, planuje się je i modyfikuje z ich udziałem. Wnioski opracowane na podstawie analizy działań wychowawczych, są w szkole wdrażane w celu wprowadzania nowych rozwiązań. Zdaniem rodziców, młodzież zna ustalone normy, stosuje się do nich, wie, że są pożądane społecznie i właściwe.

Realizowanie działań wychowawczych.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne. Nauczyciele i dyrektor uczestniczący w wywiadach stwierdzili, iż utrzymanie spójności działań wychowawczych prowadzonych w szkole jest możliwe dzięki temu, że opracowywane przez wychowawców plany wychowawcze klas uwzględniają założenia programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki, funkcjonuje zespół wychowawczy, wszyscy przestrzegają zasad dotyczących zachowania w szkole, opracowanych regulaminów, procedur i aktów szkolnych, prowadzone są w szkole wspólne akcje wychowawcze i kampanie (np. „wulgaryzmom stop”, „nakrętkomania”, „warto być dobrym”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Szkoła bez przemocy”). Wspólnie ustala się z rodzicami zasady postępowania wobec dzieci, utrzymując z nimi ścisły kontakt, przedstawia plan wychowawczy i profilaktyki na zebraniach, informuje na bieżąco o problemach wychowawczych, prowadzi się konsultacje i kącik profilaktyczny dla rodziców, udostępnia się informacje na temat wychowania i organizuje warsztaty (np. „Jak pracować z dzieckiem”, „Przemoc i cyberprzestępczość”), umożliwia się także rodzicom kontakt z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Zdaniem nauczycieli (wywiad) wszystkie przedsięwzięcia udaje się zrealizować i podejmowane działania wychowawcze są skuteczne. W szkole nie ma problemów wychowawczych, a jeżeli się pojawiają, to natychmiast są rozwiązywane. 32 spośród 34 ankietowanych rodziców uważa, że sposób wychowywania uczniów przez szkołę odpowiada potrzebom ich dziecka, 30 badanych jest zdania, że nauczyciele traktują ich dziecko sprawiedliwie. W opinii 45 spośród 52 uczniów klas V, którzy brali udział w ankiecie, nauczyciele traktują ich sprawiedliwie, 41 ma poczucie, że są traktowani w równy sposób z innymi uczniami. Uczestniczący w wywiadzie pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że w szkole dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów i biorą w tym udział przede wszystkim nauczyciele, pedagog i dyrekcja. Inni pracownicy włączają się również w te rozmowy poprzez zgłaszanie swoich uwag dotyczących zachowań uczniów.

Realizowane w szkole działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, w szkole przeprowadza się diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów poprzez ankiety skierowane do uczniów (np. w ramach ewaluacji wewnętrznej diagnozowano poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole), prowadzenie obserwacji zachowań uczniów w różnych sytuacjach, w szczególności przez wychowawców, przeprowadzanie rozmów z uczniami i wywiadów z ich rodzicami, przeprowadzanie rozmów z pracownikami niepedagogicznymi. W wyniku tej diagnozy zostały określone następujące potrzeby: konieczność integracji zespołów klasowych, pomocy materialnej uczniom, zapewnienia bezpieczeństwa w szkole, edukacji i informowania w zakresie tematyki dotyczącej zagrożeń, zasad obowiązujących w szkole, doskonalenia umiejętności społecznych (np. współpracy w grupie). Nauczyciele stwierdzili także, że w celu zaspokojenia pojawiających się potrzeb, szkoła prowadzi następujące działania: zorganizowanie pomocy materialnej we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (dofinansowanie dożywiania, wycieczek, podręczników), zorganizowanie działań integrujących uczniów klas pierwszych (wycieczki, ogniska), wprowadzenie dodatkowego monitoringu wizyjnego w szkole oraz dyżurów nauczycieli, organizowanie pogadanek i spotkań na temat odpowiedniego zachowywania się uczniów, podejmowanie odpowiedniej tematyki na lekcjach wychowawczych, angażowanie uczniów do pełnienia ważnych ról i wykonywania różnych zadań, współpraca z rodzicami i udzielanie im wsparcia (informacje o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej).

Udział uczniów w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw. 38 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V, uważa, że brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania (kilka miesięcy temu - 17/52, w ostatnim miesiącu - 12/52, około pół roku temu lub dawniej - 9/52). 14 uczniów deklaruje, że nigdy nie uczestniczyli w takiej rozmowie. Nauczyciele podczas wywiadu stwierdzili, że uczniowie uczestniczą w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy, np. udział w akcjach charytatywnych (Prezent

pod choinkę, Szlachetna paczka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Pola Nadziei, „nakrętkomania”), w akcjach ekologicznych (Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych), przeprowadzanie zbiórek dla schroniska dla zwierząt, organizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu, funkcjonowanie w szkole wolontariatu i pomocy koleżeńskiej, nagrywanie audycji dla radia Anioł Beskidów, organizowanie apeli szkolnych, obchodów świąt, przygotowywanie występów dla dzieci z Domu Dziecka, udział w imprezach szkolnych oraz miejskich (Dni Skoczowa), organizowanie wyjazdów do muzeum oraz wyjazdów na wycieczki i do kina. Obserwowane zajęcia (6) pozwalają stwierdzić, że nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtują pożądane społecznie postawy.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. Wszyscy nauczyciele (38) oraz dyrektor wyrazili w ankietach opinię, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. Nauczyciele w ankiecie (38) stwierdzili, że uczniowie uczestniczą w ten sposób, że współtworzą plan działań wychowawczych klas, kalendarz imprez szkolnych i klasowych, tworzą plan pracy samorządu szkolnego, opracowują zagadnienia wychowawczo-profilaktyczne na lekcje wychowawcze, inicjują zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania, zgłaszają problemy do pedagoga szkolnego, przyznają nagrody „Gucie” dla najlepszych absolwentów, tworzą gazetkę na korytarzu „Nasz głos”, zgłaszają swoje propozycje, opinie i wnioski, które są następnie analizowane na zebraniach rady pedagogicznej i przyjmowane drogą głosowania do realizacji. Dyrektor w ankiecie dodał także, że uczniowie włączają się w przygotowanie imprez i uroczystości szkolnych, a także przeprowadzają akcje charytatywne, np. Szlachetna paczka, Prezent pod choinkę, Pola Nadziei, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, zbiórka darów dla schronisk dla zwierząt, zbiórka nakrętek jako pomoc choremu dziecku, koncert charytatywny. Zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, w szkole promowane są m.in. takie postawy, jak: właściwy stosunek do obowiązków szkolnych, kultura osobista, kultura języka, szacunek wobec siebie i osób starszych, wrażliwość na potrzeby innych, tolerancja, praca zespołowa, aktywne spędzanie wolnego czasu, oraz dbałość o zdrowie i ekologię. W opinii uczniów wyrażonej podczas wywiadu, szkoła oczekuje od nich: właściwych zachowań, kultury osobistej, tolerancji, odpowiedniego stroju w szkole i podczas uroczystości, szacunku do starszych i do siebie nawzajem, nieużywania wulgaryzmów. Uczniom nie wolno w szkole używać telefonów komórkowych, biegać po korytarzu, rozmawiać na lekcjach oraz wychodzić samowolnie z budynku. Rodzice biorący udział w wywiadzie uważają, że obowiązujące w szkole zasady zachowania są znane uczniom i uznawane przez nich za istotne, wiedzą, dlaczego określone normy są wskazane.

Wdrażanie wniosków z analizy działań wychowawczych.

Wypowiedzi nauczycieli i dyrektora pozwalają stwierdzić, że wnioski z analizy działań wychowawczych są w szkole wdrażane. Zdaniem dyrektora wyrażonym podczas wywiadu, z analiz działań wychowawczych wysunięto wnioski, które zostały wykorzystane do wprowadzenia nowych rozwiązań, np.:

- problem z absencją uczniów w szkole spowodował opracowanie i wprowadzenie procedury postępowania w przypadku samodzielnego opuszczenia szkoły przez ucznia,
- niewłaściwe korzystanie z telefonu komórkowego - wprowadzono zakaz używania telefonów komórkowych w szkole (zgodnie z ustaloną procedurą) oraz podjęto działania w celu zapobiegania cyberprzemocy,
- propagowanie zdrowego stylu życia - podjęto realizację programów Mleko w szkole, Owoce w szkole, organizowany jest Dzień zdrowej żywności, promuje się aktywne formy spędzania wolnego czasu (sport, wycieczki, rajdy),
- kształtowanie postaw społecznych - zwiększono udział uczniów w akcjach charytatywnych, zorganizowano wolontariat w szkole.

Uczestniczący w wywiadzie nauczyciele stwierdzili, że w oparciu o analizy działań wychowawczych ustalono, iż należy kontynuować dotychczasowe działania wychowawcze, stale pracować nad integracją zespołów klasowych, współpracować ze specjalistami w ramach zajęć wychowanie do życia w rodzinie (w zakresie dojrzewania), zwiększyć ilość dyżurów nauczycieli na korytarzach szkolnych, w stołówce i w szatni oraz dokonać zmiany w sposobie ustalania oceny zachowania.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełnienia wymagania: B

Szkoła diagnozuje możliwości edukacyjne uczniów i zapewnia im warunki do osiągania sukcesów edukacyjnych na miarę ich możliwości. Nauczyciele realizują także działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, poprzez indywidualizację procesu edukacji i motywowanie uczniów do pełnego wykorzystania własnego potencjału.

Możliwości edukacyjne uczniów i ich sukcesy.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38) uznali, że diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów, w tym 34 osoby diagnozują w odniesieniu do wszystkich, których uczą (do większości - 3/38, do nielicznych - 1/38). Zdaniem ankietowanych nauczycieli, z przeprowadzonych diagnoz wynikają informacje pozwalające określić stopień opanowania wiadomości i umiejętności podstawy programowej, mocne i słabe strony ucznia, wskazują, jakie umiejętności należy doskonalić, czy stosowane metody i formy pracy są skuteczne, czy należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb ucznia (czy praca wymaga indywidualizacji), czy należy ucznia objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną lub istnieje konieczność konsultacji w poradni, a także, który uczeń potrzebuje pomocy i w jakim zakresie. Wyniki diagnozy pozwalają określić poziom rozwoju ucznia, dostosować plan pracy do danej grupy uczniów oraz planować pracę nauczycieli w przyszłości. W opinii partnerów i przedstawiciela samorządu, w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają się problemy społeczne, takie jak: alkoholizm w rodzinach, bezrobocie, brak należytej opieki rodziców i rodziny niewydolne wychowawczo. Dużym problemem jest tworzenie się grup nieformalnych.

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. 30 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V stwierdziło, że myśląc o swoich wynikach w nauce, uważa, iż wszystko jest w porządku, 12 osób czuje radość, 9 badanych czuje niezadowolenie, że nie mogło zrobić więcej. Wskazując na swój największy sukces ostatnio, 18 spośród 52 uczniów wymieniło osiągnięcia i wyróżnienia w konkursach (np. języka angielskiego, gwara Śląska Cieszyńskiego, modelarski, biblijny „Jonasz”, kangur matematyczny, o Unii Europejskiej, o Czarnej Julce, o Skoczowie, o Ani z Zielonego Wzgórza, konkursy plastyczne, śpiewu). 17 uczniów uważa za swój największy sukces otrzymanie najwyższej z możliwych (dla każdego indywidualnie) ocen z jakiegoś przedmiotu na koniec roku lub na sprawdzianie czy kartkówce (czasami po raz pierwszy), dla 6 uczniów jest to otrzymanie świadectwa z czerwonym paskiem, 6 osób wskazało sukcesy sportowe i możliwość udziału w zawodach. Osiągnięciem niektórych uczniów była promocja do następnej klasy, brak trójki na świadectwie, poprawienie się w jakimś zakresie (np. w ortografii) lub zebranie największej liczby nakrętek czy udział w przedstawieniu. W opinii uczestniczącego w ankiecie dyrektora, raczej nie występują czynniki, które sprawiają, że uczniowie średnio-zdolni lub wysoko-zdolni nie osiągają sukcesu edukacyjnego w szkole.

Działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów i uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. 30 spośród 34 ankietowanych rodziców uważa, że w szkole podejmuje się starania, aby ich dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę swoich możliwości. Zarówno w ankiecie, jak i podczas wywiadu rodzice wskazali m.in. następujące działania podejmowane w szkole:

- wręczanie nagród, wyróżnień, stypendiów, prezentacja na terenie szkoły prac uczniów, dyplomów i pucharów,
- zachęcanie dziecka do lepszej pracy, docenienie nawet niewielkiego postępu, ocenianie włożonego wysiłku i wkładu pracy, motywowanie,
- zachęcanie do udziału w konkursach, zawodach sportowych, do rozwijania swoich indywidualnych zdolności, do dalszych działań na rzecz szkoły i klasy, które pomagają uczniom uwierzyć we własne możliwości (organizacja zawodów i konkursów, wolontariat, imprezy artystyczne, zajęcia dodatkowe),
- indywidualne podejście do ucznia, który może zawsze liczyć na pomoc nauczycieli, dostosowywanie wymagań i zadań do możliwości dziecka.

Także partnerzy i przedstawiciel samorządu biorący udział w wywiadzie, podali następujące przykłady takich działań szkoły, które umożliwiają wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości: pomoc pedagoga szkolnego uczniom z problemami w nauce oraz możliwość korzystania z pomocy specjalistów zatrudnionych w szkole specjalnej, organizowanie zajęć wyrównawczych, współpraca nauczycieli w celu wspierania uczniów, stosowanie różnych form i metod pracy, które pozwalają wykazać się każdemu uczniowi. Ponadto, w szkole istnieje system motywowania uczniów (nagrody, wyróżnienia, pochwały, oceny), organizowane

są konkursy, zawody sportowe, zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania dzieci, działa drużyna harcerska, wolontariat, organizowane są imprezy, uroczystości, akcje społeczne, występy artystyczne, w których może każdy uczeń brać udział. To wszystko umożliwia każdemu uczniowi aktywnie działać i osiągnąć sukces w dziedzinie, którą wybrał. Zdaniem rozmówców (rodziców i parterów), efektem tych działań jest duża aktywność uczniów, rodziców oraz absolwentów, więź emocjonalna absolwentów i rodziców ze szkołą, zaangażowanie rodziców w działania szkoły, a także widoczne w środowisku osiągnięcia uczniów (szczególności sportowe), podejmowanie przez nich udziału w różnych konkursach, turniejach, przeglądach, w których odnoszą sukcesy oraz tytuły laureatów konkursów interdyscyplinarnych.

W opinii dyrektora wyrażonej w ankiecie, szkoła podejmuje działania dla ograniczenia wpływu czynników społecznych i ekonomicznych, które uniemożliwiają uczniom osiągnięcie sukcesu, m.in.: przeprowadza się rozmowy z uczniami i rodzicami oraz współpracuje z absolwentami, pokazując uczniom dobre przykłady i możliwości osiągania sukcesu. Dyrektor dodał także, że wszyscy uczniowie w szkole posiadający opinie lub orzeczenie są objęci odpowiednią terapią. Szkoła prowadzi również działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, np.: zajęcia pozalekcyjne jako poszerzenie oferty edukacyjnej (udział ok. 80% uczniów), praca z uczniami w ramach różnorodnych kółek zainteresowań, realizacja projektów: "Mam 15 lat i planuję swoją przyszłość"(udział ok. 70% uczniów), umożliwianie uczniom udziału w licznych konkursach i zawodach sportowych (ok. 30% dzieci), wycieczki naukowe do Centrum Nauki Kopernika w Warszawie, rajdy górskie, rowerowe (ok. 90% uczniów).

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. W opinii dyrektora wyrażonej podczas wywiadu, uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości, ponieważ są dodatkowo oceniani za aktywność, zachęceni do udziału w konkursach, zawodach sportowych, przygotowywane są listy pochwalne dla uczniów, listy gratulacyjne dla rodziców, nagrody i stypendia naukowe. W szkole docenia się nawet najmniejszy wysiłek ucznia, stosuje się pochwały nauczycieli, dyrektora, wychowawcy, o sukcesach informuje się na stronie internetowej szkoły, na gazetkach ściennych i w prasie lokalnej. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie, stwierdzili, że proces edukacji jest indywidualizowany poprzez organizowanie zajęć z uczniem zdolnym i z uczniem słabym w ramach godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela, dostosowywanie warunków do potrzeb i możliwości uczniów (np. wydłużenie czasu pracy, dostosowywanie metod i form pracy), objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną około 40 uczniów, różnicowanie poziomu trudności na lekcjach, uwzględnianie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. W pracy z uczniem zdolnym organizowane są zajęcia dodatkowe (kółka przedmiotowe i rozwijające zainteresowania), zachęca się i przygotowuje do udziału w konkursach, motywuje do aktywności. Nauczyciele udostępniają materiały do nauki, wykorzystują zdolności i zainteresowania uczniów (np. gra na instrumentach), zadają dodatkowe zadania (np. przygotowanie prezentacji). 47 spośród 52 ankietowanych uczniów klas V uważa, że kiedy mają kłopoty z nauką, mogą liczyć na pomoc nauczycieli. Zdaniem 50 z nich, nauczyciele mówią im, że mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy (wszyscy nauczyciele - 10/52, większość - 18/52, około połowy - 9/52, mniej niż połowa - 13/52). 26 spośród 34 rodziców biorących udział w ankiecie, ma poczucie, że w szkole dziecko traktowane jest indywidualnie. Obserwowane zajęcia (6) pozwalają stwierdzić, że nauczyciele motywują wszystkich uczniów do angażowania się i dobierają sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami funkcjonującymi w środowisku i podejmuje inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności. W swoich działaniach uwzględnia potrzeby i możliwości środowiska, a także wykorzystuje jego zasoby oraz wsparcie w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Realizowana współpraca z podmiotami lokalnego środowiska korzystnie wpływa na rozwój uczniów.

Współpraca szkoły z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym i jej efekty.

Z ankiety dla dyrektora wynika, że lokalne środowisko tworzą następujące osoby, instytucje i organizacje: poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja, świetlica socjoterapeutyczna, fundacje, lokalny samorząd, ośrodek pomocy społecznej, centrum pomocy rodzinie, Dom Kultury, szkoły lub inne placówki edukacyjne, biblioteki, organizacje pozarządowe, rodzice, grupy nieformalne, kościoły i związki wyznaniowe, a także Klub Sportowy Beskid, Drużyna ZHP "Orlęta", Uniwersytet Trzeciego Wieku, muzea (Gustawa Morcinka, św. Jana Sarkandra), radio Anioł Beskidów, lokalna prasa. Według dyrektora oraz nauczycieli (wywiad), kluczowymi podmiotami, z którymi szkoła współpracuje są: Zespół Szkół Specjalnych, Państwowy Dom Dziecka w Międzyzwiązcu (wolontariat, plener artystyczny, rajdy, wycieczki), radio Anioł Beskidów (nagrywanie cotygodniowych audycji), Salwatoriańskie Stowarzyszenie Hospicyjne (akcja Pola nadziei, koncert charytatywny), Przedszkola nr 1 i 2 (realizowanie akcji "Cała Polska czyta dzieciom", zajęcia dla dzieci), Szkoła Podstawowa nr 8 i 3, Gimnazjum nr 4 (współorganizowanie imprez i konkursów), Towarzystwo Katechetyczne "Jonasz" (organizowanie konkursu wiedzy biblijnej "Jonasz"), Miejskie Centrum Kultury "Integrator" (współpraca przy organizacji imprez kulturalnych, udział uczniów w zajęciach), szkolne koło Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (zbiórka pieniędzy), Miejska Biblioteka Publiczna (zajęcia dla dzieci, Dzień Pluszowego Misia, konkursy, spotkanie z pisarką), drużyna ZHP "Orlęta" (wychowanie harcerskie), Stowarzyszenie "Jedynka - pewniej patrzymy w przyszłość" (wspólny projekt rodziców i nauczycieli, pomoc organizacyjna i finansowa), Uczniowski Klub Sportowy "Sportowa Jedynka" (organizowanie imprez sportowych, działalność sekcji tenisa stołowego), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (współpraca z nauczycielami, pomoc specjalistów), Polski Komitet Pomocy Społecznej (zbiórki pieniędzy, dożywianie) i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (organizowanie pomocy dla uczniów), Muzeum Gustawa Morcinka i Muzeum św. Jana Sarkandra (lekcje muzealne), Nadleśnictwo Dolny Bór (przeprowadzanie akcji ekologicznych), Klub Sportowy Beskid (zawody sportowe), Policja (organizowanie spotkań prewencyjnych i profilaktycznych), Śląski Szkolny Związek Sportowy (organizowanie imprez sportowych), Skoczowski Ośrodek Sportu i Rekreacji (zajęcia na basenie, hali sportowej, stadionie), Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (organizowanie rajdów i akcji ekologicznych), Teatr Edukacyjny z Wrocławia oraz Teatr "Banialuka" z Bielska-Białej, lokalna prasa (Wieści Skoczowskie, Czas Skoczowa, portal ox.pl), PKO BP Oddział w Skoczowie (prowadzenie szkolnego koła SKO). Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, iż współpracuje ona z podmiotami wymienionymi w wywiadzie przez dyrektora. Nauczyciele w ankiecie wymienili następujące podmioty, z którymi współpracowali w tym lub poprzednim roku szkolnym: rodzice (38/38), szkoły lub inne placówki edukacyjne (36), biblioteki (35), poradnia psychologiczno-pedagogiczna (32), Dom Kultury (30), lokalny samorząd (26), Policja (23), kościoły i związki wyznaniowe (22), ośrodek pomocy społecznej (21), organizacje pozarządowe (18), fundacje (16), inne instytucje samorządowe (15), centrum pomocy rodzinie (14), placówki ochrony zdrowia (13), świetlica socjoterapeutyczna (10), przedsiębiorcy (9), grupy nieformalne (5), a także kluby sportowe, muzea, teatry, radio Anioł Beskidów, Uniwersytet Śląski, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielsku-Białej, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, prasa lokalna i portal ox.pl, Salwatoriańskie Stowarzyszenie Hospicyjne. Według dyrektora (wywiad), najważniejszymi inicjatywami na rzecz środowiska lokalnego, jakie szkoła podejmowała są: stałe zajęcia wolontariatu (artystyczny plener, rajdy, wycieczki skierowane do uczniów Zespołu Szkół Specjalnych), akcje charytatywne na rzecz Salwatoriańskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego (Pola nadziei, koncert charytatywny, zbiórki), realizowanie akcji "Cała Polska czyta dzieciom" w ramach współpracy z Przedszkolami nr 1 i 2. Z ankiety dla dyrektora wynika, że na zasadach non-profit z zasobów szkoły w tym lub poprzednim roku szkolnym korzystali: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Klub Sportowy "Beskid Skoczów", Uczniowski Klub Sportowy "Sportowa Jedynka", Drużyna ZHP "Orlęta". Biorący udział w wywiadzie partnerzy szkoły oraz przedstawiciel samorządu wyrazili opinię, że współpraca szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb.

Z wywiadu z dyrektorem wynika, że szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska, w którym funkcjonuje, są to np. działania podejmowane w ramach szkolnego wolontariatu, cotygodniowe audycje nagrywane dla radia „Anioł Beskidów”, przeprowadzane zajęcia otwarte, imprezy kulturalne organizowane we współpracy z Miejskim Domem Kultury "Integrator" i Miejską Biblioteką Publiczną, organizowane akcje charytatywne i ekologiczne oraz imprezy sportowe, akcja "Cała Polska czyta dzieciom". Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły (kronika, strona internetowa) wykazała, że środowisko lokalne mogło korzystać z takich działań szkoły, jak: dni otwarte szkoły, koncert charytatywny w ramach akcji "Pola nadziei", zbiórka makulatury, kasztanów i żołądździ, zbiórka nakrętek, zajęcia otwarte, występy dzieci w ramach obchodów Dni Skoczowa, prowadzenie akcji "Cała Polska czyta dzieciom" oraz "Lato w mieście" i "Zima w mieście" (w okresie wakacji i ferii zimowych). Przedstawiciel samorządu oraz partnerzy szkoły w wywiadzie stwierdzili, że szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym prowadziła działania na rzecz środowiska, w którym funkcjonuje, były to akcje społeczne, charytatywne, ekologiczne i prozdrowotne, przygotowanie obchodów Dni Skoczowa, przedstawienia teatralne uczniów, organizowanie wolnego czasu dla dzieci podczas ferii i wakacji, dni otwarte, Dzień Rodzinny, bal karnawałowy, koncert charytatywny oraz udostępnianie obiektów sportowych i pomieszczeń szkoły. Uczestniczący w wywiadzie uczniowie stwierdzili, że szkoła organizuje zajęcia, które dają im szansę na spotkanie z ludźmi lub organizacjami spoza szkoły, np. z paraolimpijczykiem, osobą chorą na stwardnienie rozsiane, pisarzem, policjantem, czy Izraelczykiem. Spotkania te w ich opinii są interesujące, gdyż umożliwiają im uczenie się w ciekawy sposób i poznanie ciekawych ludzi. Według nauczycieli (wywiad), najważniejszymi korzyściami, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym są: poznawanie środowiska lokalnego, poszerzanie wiedzy, integracja, wzrost samooceny, uzyskanie pomocy materialnej, uwrażliwienie na potrzeby innych, ukształtowanie postaw społecznych, obywatelskich i patriotycznych, nabycie umiejętności współpracy i publicznego prezentowania swoich umiejętności. Wnioski takie nauczyciele wyciągają na podstawie obserwacji zachowań uczniów i rozmów z nimi, opinii rodziców i przedstawicieli różnych instytucji funkcjonujących w środowisku, a także aktywności uczniów. Dyrektor w wywiadzie wskazał podobne korzyści, jakie odnoszą uczniowie w wyniku współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku.

Zaspokajanie rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego.

Dyrektor w ankiecie stwierdził, że szkoła pozyskuje informacje na temat potrzeb i możliwości środowiska, w którym funkcjonuje m.in. poprzez rozmowy z rodzicami, udział w posiedzeniach Komisji Kultury i Oświaty, spotkania z radnymi, kontakty z przedstawicielami instytucji i organizacji współpracującymi ze szkołą. Zdaniem dyrektora, jakie wyraził w wywiadzie, a także nauczycieli (wywiad), potrzebami lokalnego środowiska, które szkoła może zaspokoić są: potrzeby edukacyjne (wspieranie rodziców, podnoszenie ich umiejętności wychowawczych, promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw proekologicznych), opiekuńcze (zapewnienie opieki dzieciom po zajęciach szkolnych i podczas ferii, bezpieczne spędzanie wolnego czasu), integracji środowiska, w tym osób niepełnosprawnych, dbania o rozwój kulturalny oraz udzielania pomocy socjalnej potrzebującym dzieciom. W opinii rodziców, jaką wyrazili w wywiadzie, szkoła zaspokaja takie potrzeby środowiska lokalnego, jak: organizowania dzieciom wolnego czasu w okresie ferii zimowych i wakacji letnich (Lato w mieście, Zima w mieście), udostępniania mieszkańcom obiektów szkolnych, zapewnienia opieki nad dziećmi (świetlica szkolna czynna do godziny 16.00), integrowania społeczności lokalnej (organizowanie balu karnawałowego, koncertu charytatywnego, Dnia rodzinnego, kiermaszów świątecznych, uroczystości takich jak Dzień Babci i Dziadka), organizowania działań edukacyjno - informacyjnych (spotkania z Policjantem), realizowania projektów współfinansowanych ze środków unijnych (np. "Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty"), umożliwiania udziału w akcjach charytatywnych (Szlachetna paczka, Pola nadziei) i ekologicznych (zbiórka makulatury). Według partnerów szkoły oraz przedstawiciela samorządu, w odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego szkoła podejmuje następujące działania: zapewnienie opieki dzieciom w świetlicy szkolnej i podczas ferii, wsparcie rodziców w wychowaniu dzieci (konsultacje, pomoc pedagoga szkolnego i specjalistów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pogadanki), umożliwianie udziału w akcjach społecznych (ekologicznych i charytatywnych), stworzenie okazji do integracji środowiska podczas wspólnych imprez szkolnych uroczystości, obchodów świąt oraz kulturalnego i aktywnego spędzania czasu poprzez akcje sportowo-rekreacyjne (rozgrywki sportowe, wycieczki, rajdy, koncerty, przedstawienia). Zdaniem nauczycieli oraz dyrektora, jakie wyrazili w wywiadach, szkoła realizuje następujące działania, które uwzględniają analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska: edukacyjno - informacyjne (zajęcia z psychologiem „Rozwój społeczno - emocjonalny dzieci - rozumienie potrzeb dziecka na poszczególnych etapach rozwoju”, zajęcia z Policjantem na temat cyberprzemocy i cyberprzestępczości, przygotowanie ulotki dla rodziców w ramach kampanii "Zachowaj trzeźwy umysł", zorganizowanie kącika profilaktycznego, przygotowanie gazetek informacyjnych, organizowanie lekcji otwartych, artykuły w prasie lokalnej, umożliwianie udziału w akcjach społecznych, takich jak np. Szlachetna paczka, nakrętkomania, realizowanie programów prozdrowotnych Owoce w szkole, Szklanka mleka, Dzień zdrowej żywności, organizowanie akcji ekologicznych Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka makulatury, kasztanów

i żółdzi we współpracy z Nadleśnictwem Dolny Bór, organizowanie pomocy potrzebującym, tj. dofinansowywanie wycieczek, wyjazdów, podręczników i dożywiania dzieci); opiekuńczo - wychowawcze (prowadzenie świetlicy szkolnej, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego, wspieranie rodziców w wychowaniu, udzielanie wskazówek); integracyjno - kulturalne (organizowanie Dni otwartych szkoły, Dnia rodzinnego, balu karnawałowego, współorganizowanie Dni Skoczowa, organizowanie przedstawień teatralnych i koncertu charytatywnego). Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, iż podejmuje ona działania uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska. Rodzice, partnerzy szkoły oraz przedstawiciel samorządu w wywiadzie wymienili te same przykłady działań szkoły zaspokajających potrzeby środowiska lokalnego, które wymienione zostały w wywiadach przez dyrektora i nauczycieli.

Wykorzystywanie zasobów środowiska w procesie nauczania.

Nauczyciele w ankiecie wskazali następujące działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne, które realizowane były w tym lub poprzednim roku przez szkołę we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego: organizacja zajęć pozalekcyjnych (37/38 wskazań), organizacja zajęć profilaktycznych (36), organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych (36), imprezy środowiskowe (30), pomoc socjalna dla uczniów (29), zakup sprzętu dla szkoły (27), projekty edukacyjne (27), prowadzenie lub współprowadzenie lekcji (25), stypendia dla najlepszych uczniów (23), a także organizowanie dni otwartych dla sześciolatków, zbiórka kasztanów, żółdzi i nakrętek, lekcje muzealne, działalność szkolnego wolontariatu, akcje charytatywne i ekologiczne, nagrywanie audycji radiowych. Dyrektor w ankiecie wskazał te same działania szkoły (dydaktyczne i wychowawcze), które realizowane są we współpracy z podmiotami lokalnego środowiska. Przykładem kluczowych tego typu działań szkoły zdaniem dyrektora (ankieta) są: szkolny wolontariat realizowany w Zespole Szkół Specjalnych w Skoczowie oraz w Domu Dziecka w Międzyzwieciu, działalność charytatywna, m.in. na rzecz Salwatoriańskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego (akcja Pola nadziei, pakowanie artykułów w sklepie, organizowanie koncertów charytatywnych, włączanie się w akcje Szlachetna paczka, Prezent pod choinkę, Jałmużna Wielkopostna, WOŚP, zbiórka plastikowych zakrętek), organizowanie zbiórki artykułów dla schronisk dla zwierząt, zbiórki kasztanów i żółdzi, nagrywanie audycji dla radia "Anioł Beskidów", coroczny udział w Marszu Żywych w Oświęcimiu, organizowanie rajdów rowerowych i górskich, realizowanie projektów współfinansowanych ze środków unijnych ("Nauka kluczem do przyszłości", "Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty", "Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy", "Skoczki chcą się uczyć"), organizowanie wypoczynku w okresie wakacji letnich i ferii zimowych. Według opinii dyrektora, jaką wyraził w wywiadzie, szkoła korzysta w procesie nauczania z zasobów środowiska lokalnego, m.in. z obiektów sportowych Klubu Sportowego "Beskid Skoczów", miejskiego basenu, oferty Miejskiego Centrum Kultury „INTEGRATOR”, muzeów Gustawa Morcinka i św. Jana Sarkandra, Miejskiej Biblioteki Publicznej, a także miasteczka ruchu drogowego przy Ochotniczej Straży Pożarnej oraz stoku narciarskiego „Pod Dębem”. Rodzice w wywiadzie wyrazili opinię, że środowisko lokalne wspiera szkołę w jej działaniach. Według nich, oprócz podmiotów wymienionych przez dyrektora, szkołę wspiera także Polski Komitet Pomocy Społecznej i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (pomoc materialna), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (pomoc specjalistyczna), Stowarzyszenie "Jedynka - pewniej patrzymy w przyszłość" (wsparcie finansowe), radio "Anioł Beskidów (nagrywanie audycji w studiu) oraz prywatni sponsorzy. W ocenie rodziców, szkoła korzysta z tego wsparcia. Także partnerzy szkoły oraz przedstawiciel samorządu wyrazili opinię, że środowisko lokalne wspiera szkołę w jej działaniach i szkoła z tego wsparcia korzysta. Jako przykład wsparcia szkoły wskazali podmioty przywołane w wywiadzie przez dyrektora.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła współpracuje z absolwentami i wykorzystuje informacje o ich losach do doskonalenia swojej pracy wychowawczej oraz dydaktycznej. Podejmuje także działania, które przygotowują uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania w społeczeństwie.

Wykorzystywanie informacji o losach absolwentów i współpraca z nimi.

37 spośród 38 nauczycieli biorących udział w ankiecie stwierdziło, że wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania. W wywiadzie stwierdzili oni, że informacje te wykorzystują w następujący sposób: powołują się na nie podczas lekcji, stawiają najlepszych uczniów za przykład do naśladowania, zapraszają ich do szkoły na spotkania z obecnymi uczniami. Ponadto zachęcają absolwentów do współpracy ze szkołą (np. w ramach wolontariatu), do udziału w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach, umożliwiają im także odbywanie w szkole praktyk studenckich. Z ankiety dla nauczycieli wynika, że 37 na 38 z nich podejmuje współpracę z absolwentami szkoły. Współpraca ta polega m.in. na: zapraszaniu absolwentów do pomocy przy organizacji i realizacji różnego rodzaju projektów i akcji prowadzonych przez szkołę (koncerty, zawody, konkursy), zapraszaniu ich na zajęcia z dziećmi, podczas których stawiani są za wzór postępowania, zapraszaniu ich do udziału w imprezach szkolnych, organizowaniu z nimi spotkań tematycznych, angażowaniu ich w działalność szkoły (np. udział w akcjach charytatywnych i ekologicznych), umożliwianiu im odbywania praktyk studenckich i utrzymywaniu z nimi kontaktów. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że szkoła często podejmuje współpracę z absolwentami, która głównie polega na zapraszaniu ich do udziału w akcjach organizowanych przez szkołę, a także angażowaniu ich we współpracę ze szkołą (prowadzenie drużyny harcerskiej), czy realizowaniu przez nich praktyk pedagogicznych.

Przygotowywanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania na rynku pracy.

W ocenie 25 spośród 34 ankietowanych rodziców, ich dzieci nie będą potrzebować korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, do której chcą się dostać (9 rodziców wyraziło odmienną opinię). Wszyscy ankietowani nauczyciele (38) wskazali, że aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, uczniowie ich szkoły nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą. Nauczyciele oraz dyrektor w wywiadach stwierdzili, że aby przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy, w szkole podejmowane są m.in. takie działania, jak: zapraszanie na zajęcia przedstawicieli ciekawych zawodów, organizowanie warsztatów "Jak radzić sobie ze stresem", kształtowanie umiejętności redagowania pism (np. życiorysu, CV), doskonalenie umiejętności skutecznego komunikowania w języku polskim i obcym, a także umiejętności informatycznych, kształtowanie umiejętności współpracy w zespole (m.in. poprzez prowadzenie sklepu szkolnego, działalność samorządu uczniowskiego, szkolny wolontariat), a także punktualności i systematyczności. 32 spośród 34 ankietowanych rodziców ma poczucie, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu. Zdaniem partnerów szkoły oraz przedstawiciela samorządu, oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła informuje środowisko o swojej ofercie, realizowanych działaniach i osiągnięciach uczniów. Wskazuje także na celowość i skuteczność podejmowanych działań edukacyjnych i wychowawczych. Jest postrzegana przez środowisko lokalne i rodziców jako placówka promująca wartość uczenia się przez całe życie i dbająca o jakość kształcenia.

Działania informacyjne szkoły.

Dyrektor w ankiecie wskazał, że szkoła informuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach w następujący sposób: poprzez specjalnie przygotowywane informatory, ulotki, foldery na temat działalności szkoły, własną stronę internetową, umieszczanie tego typu informacji na tablicach ogłoszeń, cykliczne prezentowanie się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej), a także na zebraniach z rodzicami. Zdaniem dyrektora jakie wyraził w ankiecie, ostatnio upowszechnianymi przez szkołę w środowisku lokalnym informacjami (o ofercie, działaniach lub osiągnięciach) były informacje o wydarzeniach w szkole oraz informacje na temat osiągnięć uczniów w konkursach i zawodach, zamieszczone w folderze przygotowanym na Dzień otwarty oraz w prasie lokalnej ("Czas Skoczowa", "Wieści Skoczowa") oraz na portalu internetowym ox.pl. Według dyrektora, po raz ostatni szkoła podjęła działania promocyjno-informacyjne dotyczące swojej działalności lub osiągnięć uczniów nie więcej niż miesiąc temu. Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, że o swojej ofercie i działaniach informuje poprzez własną stronę internetową, portal ox.pl, przygotowywane ulotki, zamieszczanie artykułów w prasie (Czas Skoczowa, Wieści Skoczowa) oraz na tablicy informacyjnej w szkole. Z ankiety dla rodziców wynika, że szkoła informowała ich o: sukcesach uczniów w konkursach (33/34), sukcesach uczniów w zawodach i imprezach sportowych (29), sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych (26), udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (24), zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udziale w akcji społecznej (24), przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych (17), nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły (7), otrzymaniu przez szkołę dotacji (7). Informacje na temat osiągnięć szkoły rodzice ocenili w ankiecie jako wyczerpujące i wystarczające. Partnerzy oraz przedstawiciel samorządu w wywiadzie stwierdzili, że szkoła informowała o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych i w zawodach sportowych, o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły oraz o przyznaniu uczniom stypendiów naukowych. Zdaniem rozmówców, uzyskują oni wystarczającą informację na temat osiągnięć szkoły, ponadto wszystkie informacje na ten temat dostępne są na stronie internetowej szkoły.

Informacje o celowości i skuteczności działań.

Rodzice w ankiecie wskazali, iż są informowani przez szkołę o: celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (32/34), celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (30), celach, które chce realizować szkoła (30), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (23), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (21). Z ankiety dla nauczycieli wynika, że informują oni rodziców o celach edukacyjnych i wychowawczych działań realizowanych przez nauczycieli oraz działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą. Partnerzy oraz przedstawiciel samorządu w wywiadzie wyrazili opinię, iż informowani są przez szkołę o tym, jaki jest sens edukacyjny i wychowawczy działań, które realizują oraz o tym, jakie cele szkoła chce realizować i jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą. Zdaniem 31 spośród 34 ankietowanych rodziców, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z nimi. W ocenie partnerów oraz przedstawiciela samorządu, jaką wyrazili w wywiadzie, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy także na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Promowanie wartości uczenia się przez całe życie.

Z ankiety dla rodziców wynika, że szkoła prowadziła w tym lub poprzednim roku szkolnym takie działania edukacyjne dla nich lub innych dorosłych, jak: akcje społeczne (21/34), spotkania z ciekawymi ludźmi (20), szkolenia, kursy, warsztaty (18), działania informacyjne (18), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (14), projekty edukacyjne (6), konkursy (6). Partnerzy oraz przedstawiciel samorządu w wywiadzie wskazali podobne działania edukacyjne, jakie szkoła prowadziła dla dorosłych (oprócz projektów edukacyjnych i konkursów). Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym prowadziła dla

dorosłych szkolenia, kursy, warsztaty, akcje społeczne i działania informacyjne. Zdaniem dyrektora, kluczowym tego typu działaniem jest organizowanie Dnia rodzinnego, którego celem jest m.in. integracja rodziców w klasach, zaprezentowanie się uczniów oraz zebranie funduszy na potrzeby szkoły. Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, iż podejmuje ona działania promujące wartość uczenia się, m.in. poprzez upowszechnianie informacji o sukcesach uczniów (prasa lokalna, strona internetowa), organizowanie uroczystości wręczenia stypendiów naukowych uczniom, wręczenie uczniom listów pochwalnych, a rodzicom listów gratulacyjnych, dokonywanie wyboru najlepszych absolwentów szkoły w różnych kategoriach i przyznawanie statuetek Gucia, zapraszanie do szkoły jej absolwentów.

Dbalność szkoły o jakość kształcenia.

W opinii rodziców, jaką wyrazili w wywiadzie, szkoła dba o jakość uczenia się uczniów, m.in. poprzez dokonywanie modernizacji budynku szkoły i zakup pomocy naukowych (np. multibooków), modyfikowanie oferty edukacyjnej w zależności od potrzeb uczniów, organizowanie szkolnych konkursów oraz przygotowywanie do udziału w konkursach i zawodach pozaszkolnych, podejmowanie udziału w projektach i programach, a także różnego rodzaju akcjach społecznych. 30 spośród 34 ankietowanych rodziców uważa, że szkoła dba o jakość uczenia się. Zdaniem partnerów oraz przedstawiciela samorządu, jakie wyrazili w wywiadzie, szkoła zdecydowanie dba o jakość uczenia się. Według nich, świadczą o tym m.in. dobre wyniki uczniów na sprawdzianie po klasie VI, wyniki Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów, sukcesy uczniów w różnorodnych konkursach i zawodach sportowych, widoczna aktywność uczniów w środowisku (akcje społeczne, wolontariat), a także ciągle doskonalenie się kadry pedagogicznej, systematyczne wzbogacanie szkoły w nowoczesne środki dydaktyczne, wzbogacanie oferty szkoły poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i udział w projektach edukacyjnych.

Wymaganie spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Rodzice są partnerami szkoły

Komentarz:

Szkoła zachęca rodziców do dzielenia się opiniami na temat swojej pracy, które wykorzystuje podczas realizowanych działań. Nauczyciele informują rodziców o rozwoju ich dzieci, oraz proponują różne formy wspierania ich w wychowaniu. Rodzice uczniów angażują się we współpracę ze szkołą i mają wpływ na jej funkcjonowanie.

Wpływ rodziców na pracę szkoły.

Z ankiety dla rodziców wynika, że w tym lub poprzednim roku szkolnym dzielili się z nauczycielami lub dyrekcją szkoły swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania: na zebraniach rodziców (32/34), poprzez indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (24), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (21), poprzez indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (14), podczas wizyt nauczyciela w domu ucznia (3), a także telefonicznie (2) i podczas nieformalnych spotkań (1). Zdaniem 31 spośród 34 ankietowanych rodziców, nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z nimi. Tyle samo rodziców uważa, że w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez nich opiniami na temat funkcjonowania szkoły, a także opiniami i oczekiwaniami na temat jej pracy. Według nauczycieli (ankieta), rodzice dzielą się z nimi swoimi opiniami na temat procesu nauczania: w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (36/38), podczas zebrań rodziców (35), w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (34), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (31), w ankietach (24) oraz telefonicznie (13). Dyrektor w wywiadzie wymienił te same sposoby dzielenia się przez rodziców swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania, co nauczyciele. Przeprowadzona obserwacja placówki wykazała, że na tablicach informacyjnych w szkole podane są informacje na temat zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami oraz terminów indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami. Według 30 z 34 ankietowanych rodziców, ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. W wywiadzie rodzice wskazali przykłady następujących działań, które podjęte zostały przez szkołę pod wpływem ich opinii: wydłużenie drugiej przerwy obiadowej, wybór ubezpieczyciela, ustalenie wysokości składki na Radę Rodziców i sposobu wykorzystania uzyskanych środków,

wprowadzenie zmian w planie lekcji, organizowanie wycieczek szkolnych i zajęć w ramach projektów edukacyjnych, organizowanie balu karnawałowego dla mieszkańców. Zdaniem 36 spośród 38 ankietowanych nauczycieli, opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Według nich (wywiad), przykładem działań szkoły, na które wpływ miały opinie rodziców są m.in.: wyjazdy dzieci na wycieczki szkolne i na zieloną szkołę, wprowadzenie zmian do planu lekcji, wydłużenie drugiej przerwy obiadowej, wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, ustalenie zasad organizowania konsultacji dla rodziców (w jednym terminie), przywrócenie dzienniczków ucznia (jako sposobu komunikowania się z rodzicami). Także w opinii dyrektora, jaką wyraził w wywiadzie, opinie rodziców zdecydowanie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Jako przykład uwzględnienia opinii rodziców dyrektor wskazał: wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, wprowadzenie drugiej dłuższej przerwy obiadowej oraz wprowadzenie stałego terminu konsultacji dla rodziców (pierwsza środa miesiąca).

Wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci.

Rodzice w ankiecie wymienili następujące formy wsparcia wychowawczego, jakie oferuje im szkoła: pomoc specjalisty pedagoga (32/34), współpraca wychowawcy z rodzicem (30), pośrednictwo w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji (27), współpraca nauczycieli z rodzicami (27), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (26), współpraca dyrektora z rodzicami (22), pomoc specjalisty psychologa (18), pomoc logopedy (17), poradnictwo wychowawcze (16), opieka socjalna (16), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (14), grupa wsparcia (3). W opinii rodziców, szkoła umożliwia im dostęp do następujących form wsparcia w wychowaniu: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (32/34), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (29), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (28), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (26), opieka socjalna (16), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (12), prewencyjna grupa wsparcia (4). Za rzeczywiście pomocne formy wsparcia, prowadzone przez szkołę rodzice uważają: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (29/34), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (29), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (25), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (22), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (11), opiekę socjalną (8), prewencyjną grupę wsparcia (3). Z ankiety dla nauczycieli wynika, że wspierają oni rodziców w wychowaniu dzieci w następujący sposób: służą radą i wsparciem w sytuacjach problemowych (38/38), doradzają, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia (38), utrzymują stały kontakt z rodzicami (37), starają się poznać sytuację życiową wychowanków i ich rodzin (36), w zależności od potrzeb prowadzą indywidualne lub grupowe spotkania z rodzicami (36), a także przygotowują kącik profilaktyczny i organizują dla nich szkolenia. Zdaniem dyrektora, jakie wyraził w wywiadzie, szkoła wspiera rodziców w wychowaniu poprzez: umożliwianie im korzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, kierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej, prowadzenie świetlicy dla dzieci, prowadzenie profilaktyki zachowań ryzykownych, prowadzenie zajęć wychowawczych dla dzieci i organizowanie pomocy materialnej. Według dyrektora, kluczowym działaniem jest funkcjonowanie świetlicy szkolnej, z której korzysta około 80 rodzin, a także pomoc psychologiczno-pedagogiczna (korzysta z niej 40 osób) oraz kierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej i pomoc materialna. Z przeprowadzonej analizy dokumentacji szkoły wynika, że opisane w niej zostały takie formy wsparcia rodziców w wychowaniu, jak: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze i opieka socjalna. Przeprowadzona obserwacja placówki wykazała, że w widocznych miejscach w szkole wywieszono są takie informacje, jak: informacja o godzinach dyżurów nauczycieli dla rodziców, informacja o godzinach dyżurów dyrekcji szkoły dla rodziców, informacja o innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy). W widocznym miejscu są wywieszono także informacje skierowane do rodziców na temat wychowania (np. o problemach wychowawczych, czy jak rozmawiać z dzieckiem). 32 spośród 34 ankietowanych rodziców uważa, że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat sukcesów swojego dziecka. Tyle samo rodziców wskazało w ankiecie, że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat trudności, jakie ma w szkole ich dziecko. W wywiadzie rodzice stwierdzili, że informacje, które otrzymują od nauczycieli lub innych pracowników szkoły na temat ich dzieci są pomocne w wychowaniu, w szczególności wskazówki wychowawcze pedagoga szkolnego, czy informacje zamieszczone w tzw. "kąciku dla rodziców". Zdaniem 37 spośród 38 ankietowanych nauczycieli, rodzice są w wystarczającym stopniu informowani przez nich o sukcesach ich dzieci oraz (zdaniem 36 nauczycieli), o trudnościach jakie mają dzieci.

Udział rodziców w działaniach szkoły i podejmowanych decyzjach.

Z wywiadu przeprowadzonego z nauczycielami wynika, że rodzice w tym lub poprzednim roku szkolnym uczestniczyli w takich działaniach organizowanych przez szkołę, jak: Dzień rodziny, Dni otwarte szkoły,

rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, lekcje otwarte, pasowanie na ucznia klasy I, wręczenie uczniom stypendiów, Dzień Edukacji Narodowej, imprezy sportowe (jako widzowie), koncert charytatywny, Jasełka, wycieczki klasowe. 25 spośród 34 ankietowanych rodziców wskazało, że w tym lub poprzednim roku szkolnym współuczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, 9 rodziców wyraziło odmienne zdanie. Jako przykład decyzji dotyczących życia szkoły, w podejmowaniu których brali udział wskazali: wybór Rady Rodziców i dysponowanie jej funduszami, wprowadzenie drugiej przerwy obiadowej, zmiany w planie lekcji, organizowanie wycieczek klasowych i wyjazdów do teatru i kina, wprowadzenie stałego terminu konsultacji dla rodziców, wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, ustalenie sposobu informowania o ocenach uczniów, organizowanie imprez klasowych i szkolnych (np. Mikołaja, Dnia Dziecka), festynu szkolnego i balu karnawałowego, organizowanie zajęć sportowych, wybór podręczników, wybór miejsca siedzenia dziecka w klasie. W wywiadzie rodzice wymienili podobne przykłady ich udziału w podejmowaniu decyzji dotyczących szkoły lub klasy, stwierdzili ponadto, że ich rola polega na wyrażeniu opinii oraz współdecydowaniu w wielu sprawach. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38) stwierdzili, że rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Jako przykład takich decyzji, oprócz już wymienionych przez rodziców, wskazali także określenie oferty sklepiku szkolnego i wybór ubezpieczyciela. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że rodzice mają wpływ na działania szkoły, w szczególności na organizowanie imprez szkolnych. Jako przykład współuczestnictwa rodziców w decydowaniu o życiu szkoły wymienił te same przykłady co rodzice i nauczyciele. Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, że rodzice mają możliwość wpływania na decyzje dotyczące: kwestii dydaktycznych (np. wprowadzenie nowych zajęć pozalekcyjnych, tj. kółek szachowego i tanecznego, wprowadzenie nauczania języka rosyjskiego, organizowanie wyjazdów dydaktycznych, np. do Planetarium oraz wycieczek klasowych), kwestii wychowawczych (przyjęcie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki, organizowanie wyjazdów do kina i do teatru, organizowanie zajęć profilaktycznych) oraz kwestii organizacyjnych (wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, wprowadzenie zmian w planie zajęć, wydłużenie drugiej przerwy obiadowej, wybór ubezpieczyciela, zakup nagród dla uczniów, dofinansowanie szkolnych konkursów).

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Funkcjonowanie szkoły oparte jest na koncepcji pracy, która jest znana wszystkim pracownikom oraz akceptowana przez uczniów i ich rodziców.
2. Aby umożliwić uczniom pełniejszy rozwój, szkoła wprowadza modyfikacje swojej oferty edukacyjnej, które wynikają z potrzeb i oczekiwań uczniów oraz sprzyjają kształtowaniu ich kompetencji niezbędnych w dalszym życiu.
3. Planowanie, organizowanie i monitorowanie procesów edukacyjnych służy wspieraniu uczniów w procesie nauczania, a ich realizacja odbywa się przy współudziale uczniów.
4. Nauczyciele aktywnie biorą udział w procesie planowania oraz analizowania działań podejmowanych w szkole, dostrzegając celowość wspólnie realizowanych zadań, które wpływają na efektywność pracy szkoły i jej funkcjonowanie.
5. W wyniku podejmowanych przez szkołę działań oraz realizowanych projektów, uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową oraz mają możliwość osiągnięcia sukcesów w różnych dziedzinach.
6. Nauczyciele wspierają się wzajemnie w tworzeniu, realizacji i analizie procesów edukacyjnych, a wprowadzane zmiany są efektem wspólnych decyzji.
7. Rodzice i uczniowie akceptują założenia wychowawcze, które realizuje szkoła, co sprawia, że dzieci znają ustalone w szkole normy, uznają je za istotne i przestrzegają obowiązujących zasad zachowania.
8. Szkoła we współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym realizuje różne działania, które zaspokajają jego potrzeby. Współpraca ta korzystnie wpływa na rozwój uczniów.
9. Rodzice uczniów oraz środowisko lokalne są informowani o ofercie edukacyjnej szkoły, podejmowanych działaniach oraz osiągnięciach uczniów. W ich ocenie szkoła dba o jakość swojej pracy oraz dobre relacje ze środowiskiem.
10. W procesie zarządzania szkołą znaczącą rolę odgrywają rodzice, którzy uczestniczą w podejmowaniu różnych decyzji dotyczących jej pracy. Uzyskują także wsparcie wychowawcze, które pomaga im w wychowywaniu dzieci.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	A
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B

Raport sporządzili:

- Jacek Szczotka
- Anna Olbrycht

Kurator Oświaty:

.....